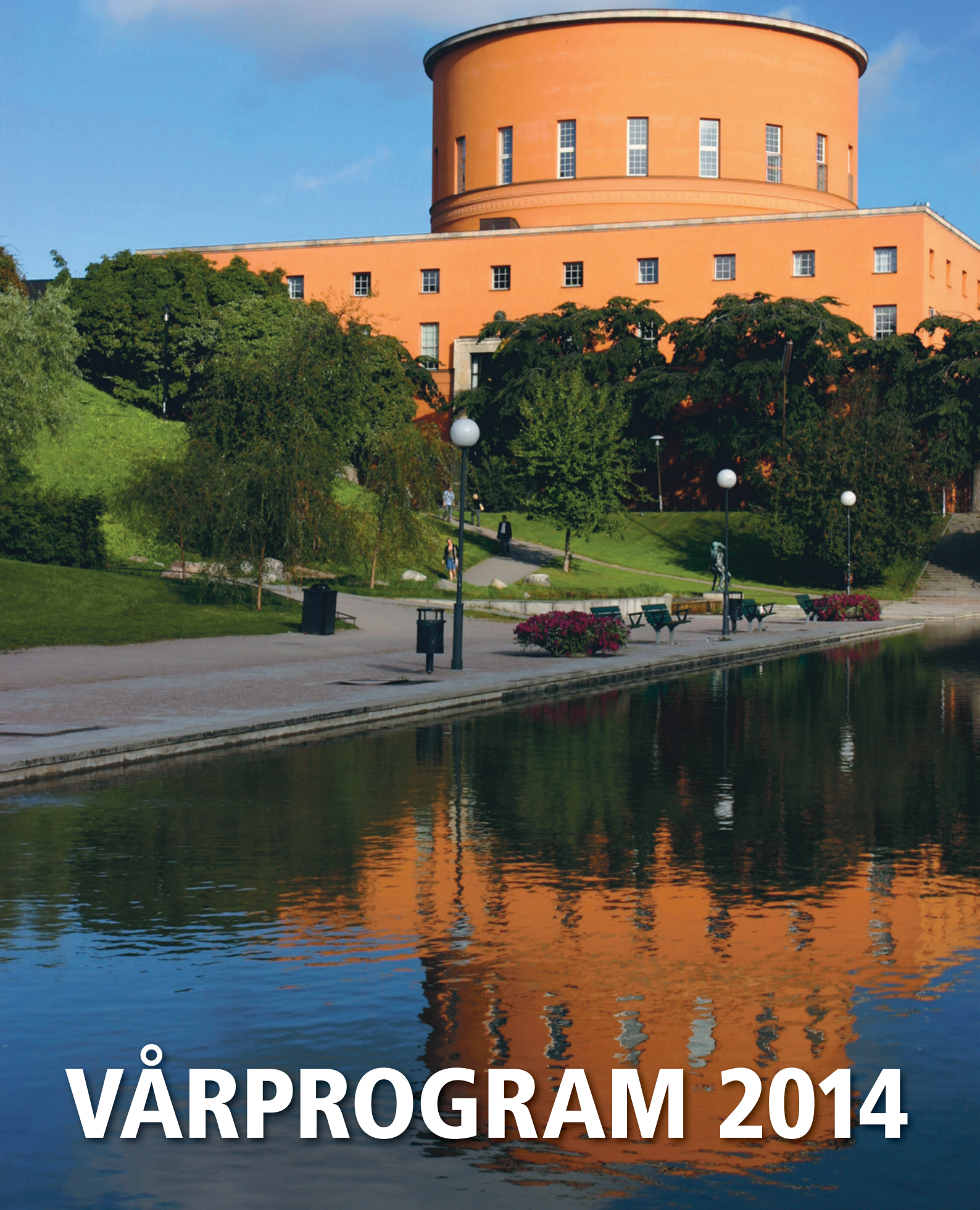

Senioruniversitetet i Stockholm

i samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

VÅRPROGRAM 2014

Dietråd

Luften – dvs TV-program, kändisintervjuer, uttalanden av hälsoprofeter, tidningsartiklar, radioprogram och lunchsamtal – surrar av diskussioner om skilda dieter. Tvärsäkra påståenden om ett stabilt vetenskapligt underlag för den ena metoden kontrasteras med högljudda motargument om flummighet och oförstånd från motståndarsidan. Jag vet inte vad läsarna av dessa rader menar om allt detta. Men Senioruniversitetet har inte känt sig manad att göra någon undersökning eller ta upp dessa frågor i sitt studieprogram. Och från samtalen i pauserna på kurser och föreläsningar har jag inte snappat upp några engagerade diskussioner i ämnet. Jag har inte heller kunnat identifiera individer eller grupper som pläderar för isodieten, flygvärdinnetieten, scarsdalemetoden eller pillerbantning. Men det kanske beror på att flertalet snarast bekänner sig till rikshospitalets bantningskur, ryska rymd-dieten, stenåldersdieten, GI-metoden, 5:2-dieten, LCHF, champagnedieten eller rovdjursdieten. Eller är det så att vi nått en viss mognad och att vi inte upplever att detta är vad som skall ägnas vår tid och intellektuella kraft? Att vara pensionär och åldras ger ju nya friheter och ett oberoende vis-a-vis moden och trender och andra mindre angelägna företeelser i tiden.

Det finns en annan diet som jag dock gärna vill propagera för: **SUS-dieten**, där SUS naturligtvis står för Senioruniversitetet i Stockholm och där vår egen matiga LCHF-variant kan skakas fram. L står då t ex för latin. Cineaster kan delta i ”Perspektiv på film” eller en kurs i filmkunskap. H är förstås vårt rika utbud av humaniorakurser och d:o föreläsningar. Och F innefattar kurser i franska och filosofi. Vår 5:2-diet skulle kunna omfatta fem kurser och två föreläsningsserier, men då skulle det väl bli lite snärjigt. Hur som helst är det ju fritt fram att komponera sin egen intellektuella diet med hjälp av utbudet i katalogen för vårterminen 2014. Det blir inte några bantningsdieter, men de garanterar bildningstillväxt. Och det är väl det vi strävar efter.

Välkomna till en ny vårtermin 2014.

Kai-Inge Hillerud
Ordförande i
Senioruniversitetet i Stockholm

Årsmöte 2014

Detta är en kallelse till årsmöte som kommer att hållas lördag den 29 mars 2014 kl.13.00 i Aula Magna vid Stockholms universitet. Årsmöteshandlingar kommer att finnas tillgängliga på Senioruniversitetets webbplats från den 14 mars.

Efter årsmötesförhandlingarna bjuds på någon musikunderhållning och en intressant och lärorik föreläsning av någon ännu inte identifierad forskare från Stockholms universitet.

Därefter inbjudes alla årsmötesdeltagare till mingel med förfriskningar.

Ta tunnelbana Röd linje till Universitetet eller buss 40 eller 70.

I PROGRAMARBETET FÖR VÅREN 2014 har främst Britta Bävner, Catherine Dahlström, Désirée Edmar, Staffan Edmar, Christina Eidem, Bengt Etzler, Tove Faye-Wevle, Björn Fjæstad, Gösta Gahm, Kai-Inge Hillerud, Bo Irlblad, Gerda Johansson, Anita Kruckenberg, Ann-Louise Martin, Astrid Mellbom, Lars-Johan Norrby, Kersti Thornéus, Elisabet Tjernlund, Ann-Marie Vinde och Lena Wollin deltagit.

Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

Medlem i föreningen kan du bli om du är pensionär och har fyllt 55 år. För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. För år 2014 är medlemsavgiften 150 kronor. Beträffande inbetalning se vad som sägs nedan under punkt 2.

När du deltar i Senioruniversitetets arrangemang åtnjuter du viss försäkring vid olycksfall genom Folkuniversitetet.

Anmälan och inbetalning av avgifterna

Anmälan till arrangemang görs antingen på bifogade anmälningskort i kurskatalogen fr o m den 11 december (v g texta!) eller via vår webbplats www.senioruniversitetet.se, som öppnas den 12 december. Observera att anmälan inte kan göras via e-post.

För att underlätta kansliets hantering får varje anmälan bara gälla en person för varje arrangemang. Sökande bereds plats i den ordning de anmält sig.

Observera att inbetalningen av avgifter för vårterminen går till på följande sätt:

1. Alla som sökt till arrangemang får besked om de kommer med på arrangemanget eller inte.
2. Om du kommit med på ett arrangemang och ännu inte är medlem får du faktura på såväl medlemsavgiften som avgiften för arrangemanget. avgifterna betalas snarast möjligt. Om du kommer med på flera arrangemang betalar du självfallet bara medlemsavgift i anslutning till den första fakturan.
3. Du som inte avser att söka till eller inte kommit med på något arrangemang är också välkommen som medlem. Vänligen hör av dig till kansliet, eller gå in på vår webbplats, så fakturerar vi medlemsavgiften.

Du som sökt till ett arrangemang behöver alltså inte betala medlemsavgiften förrän du fått besked om att du blivit antagen.

Fr o m 2008 kräver Folkbildningsrådet att personnummer registreras på deltagare som deltar i folkbildningsverksamhet. Ange därför tydligt vid anmälan och inbetalning namn, personnummer, adress, telefonnummer och e-postadress. Om du angivit din e-postadress sänds kallelse, faktura och andra meddelanden till den, ej till postadressen.

Anmälan till arrangemang är bindande. Om du återtar anmälan senare än en vecka före kursstart betalar du 100 kronor i expeditonsavgift, efter kursstart full avgift.

Kostnader för litteratur, entréavgifter, tentamina och dylikt tillkommer. Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, har studerandepreis på vissa kursböcker mot uppvisande av Senioruniversitetets deltagarkort/kallelse.

Mer information om

Tisdagsföreläsningar	på sidan 8
Torsdagsföreläsningar	på sidan 8
Föreläsnings- och seminarier	på sidan 9
Stadsvandringar	på sidan 18
Exkursioner	på sidan 19
Universitetskurser	på sidan 21
Studiecirklar	på sidan 26

Reservation för ändringar – anmäl därför din e-postadress!

Om någon uppgift i denna katalog angående exempelvis datum, klockslag, lokal eller föreläsare behöver ändras, meddelas det till deltagarna per e-post. Det är därför angeläget att du uppger din e-postadress i samband med anmälan. Om du inte har uppgett e-postadress meddelar vi per brev. Ändringarna kommer också att anslås på vår webbplats: www.senioruniversitetet.se

Observera att vissa arrangemang kan komma att bli övertecknade – lämna därför in din anmälan snabbt. Å andra sidan, om ett arrangemang inte uppnår tillräckligt antal deltagare, kan det ställas in.

Frågor och svar

Här hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.

Anmälan

Hur anmäler jag mig till en kurs?

Du kan antingen anmäla dig via vår hemsida eller genom att skicka in anmälningstalongen från vår senaste kurskatalog. Observera att vi inte tar emot anmälningar per e-post eller telefon!

När får jag besked om jag har kommit med på önskad kurs?

Så snart vi har registrerat din anmälan får du besked om du har fått en plats eller står på reservplats. Vi får in flera tusen anmälningar de första dagarna varför det kan ta tid innan du får besked.

Kan jag anmäla mig endast till enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du önskar gå på.

Reservplats

Jag har fått besked om reservplats.

Vad betyder det och när kommer jag att få bekräftelse på att jag blivit antagen till kurs?

Kursen du anmält dig till är fullbokad och du har fått en reservplats och blivit placerad i kö. När det blir aktuellt, kommer en kallelse skickas till dig med information om att du nu har fått plats på kursen.

Hur kommer det sig att jag fått besked om reservplats trots att jag anmälde mig redan första dagen då kurskatalogen kom ut och/eller då hemsidan öppnades för anmälningar?

Det är stort tryck på många av våra arrangemang varför vissa av dem fort blir fullbokade. Alla anmälningar registreras efter inkommet datum.

Hur kommer det sig att jag får besked om reservplats trots att det på hemsidan stod "Platser finns" då jag anmälde mig?

Då vi får in flera tusen anmälningar de första dagarna hinner vi inte registrera alla anmälningar på en gång. Det tar ett par veckor innan vi ligger i fas varför det råder eftersläpning på hemsidan och det ser ut som det finns platser kvar då det i själva verket är fullbokat.

Betalning/Fakturafrågor

Hur betalar jag?

Du betalar när du har fått en faktura per post eller e-post. **OBS! Invänta alltid faktura, betala inte in på annat sätt.** Kontakta oss gärna om du vill att vi skickar din faktura på nytt.

Kan jag med min faktura betala även avgifterna för min make/maka/väninna/granne osv?

Nej. Varje faktura är personlig och det går inte att betala kurs- eller medlemsavgifter på någon annans faktura.

Jag har fått en e-faktura. Hur betalar jag den?

E-faktura är en elektronisk faktura, dvs en faktura som skickas till din e-postadress istället för en vanlig pappersfaktura med post.

Fakturan ligger som en fil bifogad till e-postmeddelandet. Spara filen på din dator, öppna den och skriv sedan ut den. Nu kan du betala din faktura som vanligt, t ex på ditt närmaste bankkontor eller via din internetbank.

Jag har fått en e-faktura.

Måste jag betala den på internet?

Nej, du kan självklart betala din faktura på annat sätt, t ex på ditt närmaste bankkontor.

Jag kan inte öppna filen med e-fakturan. / Jag vill få en pappersfaktura istället.

Kontakta oss så skickar vi gärna en pappersfaktura till din hemadress.

Vad har Senioruniversitetet för bankgironummer?

Betalningar för våra arrangemang ska gå till Folkuniversitetets bankgironummer som är 5508-2721.

Vad har Senioruniversitetet för plusgironummer?

Vi har inte något plusgironummer. Alla betalningar för Senioruniversitetets arrangemang ska gå till Folkuniversitetets bankgironummer, se ovan.

Jag har aldrig fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

Detta kan bero på ett fel i e-postadressen som du angav vid anmälan. Din faktura kan också ha filtrerats som spam av din server eller ditt mailprogram. De flesta fakturorna skickas med e-post, men om de blir obetalda så skickas en påminnelsefaktura (kravfaktura) med vanlig post.

Innehåll

Ledare	.....	3
Medlemskap och anmälan	.....	4
Frågor och svar	.....	5
Föreläsningsserier	Tisdagsföreläsningar.....	8
	Torsdagsföreläsningar.....	8
<i>Litteratur</i>	Litterära fredagar på Stora Henriksvik	9
	Synliga litterära översättare II	9
	Sara Lidman som talare, debattör och polemiker	10
	Några kvinnor i Svenska Akademien	10
<i>Kultur och historia</i>	Sovjetunionens fall – vad hände sedan? Om förhoppningar och verklighet i de före detta Sovjetrepublikerna	11
<i>Kulturgeografi</i>	Stockholm – unik stad i världen? Faktorer och strukturer i en stads geografi	11
<i>Miljö</i>	Rapporten 2013 från FNs klimatpanel	12
<i>Naturvetenskap</i>	Stjärnhimlen	12
	Med naturen som inspirationskälla	12
<i>Musik</i>	Tre operor	13
	Den svenska visskatten – från Bellman till Cornelis	13
	Varför låter musiken som den gör?	14
	Jazzens mästare – Levande jazzhistoria	14
<i>Konst</i>	Spännande vår i de nya konsthallarna	15
	Vårens utställningar. Från mörker mot ljus	15
	Arkitektur, bild, konsthantverk och konstindustri	17
<i>Film</i>	Perspektiv på film	17
Stadsvandringar	Konstvandringar	18
	Kulturhistoriska vandringar på östra Södermalm	18
Exkursioner	Landskapsanalys med exkursion i Mälardalen	19
	Gotlands natur och kultur	20
Universitetskurser	Inledning	21
<i>Ekonomisk historia</i>	Global ekonomi. Tillväxt, kriser och marknader	21
<i>Filosofi</i>	Grundkurs i praktisk filosofi. Moment 4:4	21
	Filosofi B. Kontinental filosofi. Moment 3:4	22
<i>Historia</i>	Fördjupningskurs – medeltiden. Moment 2:6	22
	Fördjupningskurs – tidigmodern tid. Moment 6:6	23
	Stockholms historia. Moment 2:2. Stockholms moderna historia ..	23
<i>Idéhistoria</i>	Idéhistoria. Grundkurs. Moment 2:4. Renässansen till franska revolutionen	23
<i>Konstvetenskap</i>	Konsthantverk, konstindustri och design. Moment 2:2	23
	Konstvetenskap A. Moment 2:4. Renässansens konst och arkitektur	24
	Konstvetenskap B. Moment 2:4. Svensk konst och arkitektur ca 1500-1700	24

<i>Litteraturvetenskap</i>	Litteraturvetenskap. Grundkurs. Moment 2:4. Rennässans, barock och upplysningstid	24
<i>Religionshistoria</i>	Religionshistoria. Grundkurs. Moment 1:4. Introduktion till religionshistorien	25
Studiecirklar – språk	Kurser i studiecirkelform	26
	Språk	26
	Europarådets nivåskala för språkstudier	27
	Arabiska	27
	Engelska	28
	Franska	29
	Grekiska, klassisk	33
	Grekiska, nygrekiska	33
	Italienska	34
	Kinesiska	37
	Latin med allmän språkkunskap	38
	Ryska	40
	Spanska	41
	Tyska	43
Övriga studiecirklar		
<i>Matematik</i>	Matematik för mor- och farföräldrar, andra terminen	44
<i>Litteratur</i>	Tre litterära klassiker	44
	På spaning i poesi	44
	Krilon och sökandet efter demokratins grunder	44
<i>Teater</i>	Fyra pjäser – fyra uppsättningar	45
<i>Film</i>	Filmkunskap: Italiensk filmhistoria från 70-talet till idag	45
<i>Skrivande</i>	Att skriva sitt liv, grundkurs, andra terminen	45
	Att skriva sitt liv, fördjupning, andra terminen	45
	Försommarkurs i kreativt skrivande	46
<i>Historia</i>	Egyptens historia ca 10.000 f Kr – ca 400 e Kr	46
	Från Alexander I till Putin	46
	Från Wilson till Obama	47
	Kvinnohistoria – kvinnors liv, arbete och hälsa under 1900-talet	47
	Släktforskning, grundkurs	47
<i>Religionshistoria</i>	De tre abrahamitiska religionerna	48
<i>Konsthistoria</i>	Kvinnor i konsten	48
	Auktioner, auktionsgods, antikviteter	48
	Glas och porslin i Sverige	48
	Skulptur i Stockholm	48
	Stolta Stad! – Stockholmlana	49
	Allmoge	49
	Möbler och inredning i Sverige – från Vasatidens anonyma hantverkare till vår tids stilikoner	49
	Nordiskt måleri	49
	Bildtolkning. Konstverkets berättelse – att tolka bilder	49

Föreläsningsserier

Tisdagsföreläsningar

4/2: *Wallenberg. Ett familjeimperium*

FÖRELÄSARE Gunnar Wetterberg, fil dr hc, författare

VÄRD Kai-Inge Hillerud

11/2: *Mat, vatten och energi för nio miljarder människor – Utmaningar och möjligheter i en globaliserad värld*

FÖRELÄSARE Johan Kuylenstierna, Verkställande Direktör, Stockholm Environment Institute, adjungerad professor vid Stockholms universitet

VÄRD Kai-Inge Hillerud

18/2: *Är cancergåtan löst?*

FÖRELÄSARE Ingemar Ernberg, professor i tumörbiologi, Karolinska Institutet

VÄRD Kai-Inge Hillerud

25/2: *Drottningar och mätresser*

FÖRELÄSARE Maria Sjöberg, professor i historia vid Göteborgs universitet

VÄRD Catherine Dahlström

4/3: *I Alf Henrikssons sällskap*

FÖRELÄSARE Agneta Lundström, fil dr, docent, f d överintendent vid Kungl. Husgerådskammaren, ordförande i Alf Henrikssonsällskapet

VÄRD Kai-Inge Hillerud

11/3: *Erling Norrby. "DNA – en skruvad struktur och en mörk dam."*

FÖRELÄSARE Erling Norrby, professor emeritus i virologi, Karolinska Institutet, f d ständigt sekreterare vid Kungl. Vetenskapsakademien

VÄRD Lars-Johan Norrby

18/3: *Det svenska körundret*

FÖRELÄSARE Boel Adler, musikproducent vid SR P2 och sångerska

VÄRD Kai-Inge Hillerud

25/3: *Hur olika tyska generationer präglats av sin samtid och hur detta påverkat deras hållning i Tredje Riket och under efterkrigstiden*

FÖRELÄSARE Barbro Eberan, forskare, författare, vetenskapsjournalist

VÄRD Kai-Inge Hillerud

1/4: *Från byte till jägare: människor och rovdjur i Afrika under sju miljoner år*

FÖRELÄSARE Lars Werdelin, docent, Naturhistoriska riksmuseet

VÄRD Kai-Inge Hillerud

8/4: *Jämställt språk*

FÖRELÄSARE Lena Lind Palicki, fil dr, forskare vid Språkrådet

VÄRD Ann-Marie Vinde

TID Tio tisdagar kl 13.30-14.30: 4/2 – 8/4

LOKAL Biografen Park, Sturegatan 18 (ej rullstolsanpassad)

AVGIFT 600 kr

ARRANGEMANG NUMMER 100

Torsdagsföreläsningar

Torsdagsföreläsningarna har nu funnits i ett år, och deltagarantalet har vuxit snabbt. Redan på hösten 2013 hade deltagarantalet fördubblats från vårterminen. För att vara säker på en plats under våren 2014, sänd därför in anmälan redan nu! Mycket välkommen!

Glada hälsningar från torsdagsgruppen
(Björn Fjæstad, Ann-Louise Martin, Lena Wollin)

30/1: *Sambandet mellan kost, motion och hälsa – ny forskning ger överraskande svar*

FÖRELÄSARE Mai-Lis Hellénus, professor i allmänmedicin, Karolinska Institutet, och överläkare på Livsstilmottagningen vid Hjärtkliniken, Karolinska universitetssjukhuset i Solna

VÄRD Björn Fjæstad

6/2: *Femtontusen Stockholmares liv följdes i Projekt Metropolit – folkhemsbarn i forskarfokus*

FÖRELÄSARE Sten-Åke Stenberg, professor i sociologi, Stockholms universitet

VÄRD Björn Fjæstad

13/2: *Våra okända författarinnor – fler och mer spännande än de flesta av oss tror*

FÖRELÄSARE Ebba Witt-Brattström, professor i litteraturvetenskap, Södertörns högskola

VÄRD Ann-Louise Martin

20/2: *Hur styrs skolan egentligen?*

Om vad som händer när nationella beslut krockar med den lokala verkligheten

FÖRELÄSARE Elisabet Nihlfors, docent vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, Uppsala universitet, samt gästprofessor i statsvetenskap vid Umeå universitet

VÄRD Lena Wollin

27/2: "Kristallen den fina." Om allehanda kristaller och kvasikristaller (Nobelpris år 2011)

FÖRELÄSARE Sven Lidin, professor i oorganisk kemi, Lunds universitet; ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien och av Nobelkommittén för kemi

VÄRD Ann-Louise Martin

6/3: Är gifter i naturen mindre giftiga än de som människan tillverkar?

FÖRELÄSARE Christina Moberg, professor i organisk kemi, Kungl. Tekniska högskolan

VÄRD Lena Wollin

13/3: Vinets geologi

– en fråga om smak och kvalitet

FÖRELÄSARE Jimmy Stigh, professor emeritus i bergsgrundsgéologi vid Göteborgs universitet

VÄRD Lena Wollin

20/3: Kartor förr och nu – hur nya tekniker förändrar vår världsbild

FÖRELÄSARE Lars Granath, biolog, naturgeograf, kartograf

VÄRD Ann-Louise Martin

27/3: Zombier i djurriket – när skräckfilms-scenarier om levande döda blir verklighet bland parasiter, myror och steklar (men även människor kan påverkas)

FÖRELÄSARE Emil V Nilsson, fil dr i växtökologi, naturpedagog vid Uppsalamuseet Biotopia

VÄRD Björn Fjæstad

3/4: De politiska kulturerna i våra riksdagspartier

FÖRELÄSARE Katarina Barrling, fil dr i statsvetenskap, Uppsala universitet

VÄRD Björn Fjæstad

TID Tio torsdagar kl 13.30-14.30: 30/1 – 3/4

LOKAL Biografen Park, Sturegatan 18 (ej rullstolsanpassad)

AVGIFT 600 kr

ARRANGEMANG NUMMER 110

Litterära fredagar på Stora Henriksvik

I vårens föreläsningsserie på Stora Henriksvik kommer fokus att ligga på svensk litteratur i olika former – romaner, lyrik, dramatik, rim, ramsor och revytexter. Målet är att ge fördjupade kunskaper om och insikter i litteratur i vid bemärkelse genom möten med företrädare för olika litterära genrer och verksamheter. Föreläsarnas gedigna kunskaper om och skiftande perspektiv på litteratur kan skapa utgångspunkter för egna reflektioner och stimulera till diskussioner och vidare läsning.

7/2: "Och minns du Ali Baba..." Anita Dahl läser och berättar om Gustaf Fröding

FÖRELÄSARE Anita Dahl, skådespelare, översättare

21/2: Att skriva för örat

FÖRELÄSARE Sven Hugo Persson, författare, dramaturg, Dramaten

7/3: Det mytiska språket

FÖRELÄSARE Niklas Rådström, författare, professor, Stockholms Dramatiska högskola

21/3: Torgny och hans värld.

Om Torgny Lindgren

FÖRELÄSARE Kaj Schueler, journalist, författare

4/4: Anne-Charlotte Leffler – 1883 års "litterära lejoninna"

FÖRELÄSARE Monica Lauritzen, kulturjournalist, författare

PROGRAMANSVARIG Gerda Johansson

TID Fem fredagar kl 10.15-12.00, inkl paus:

7/2 – 4/4

LOKAL Stora Henriksvik, Långholmsmuren 21

AVGIFT 750 kr

ARRANGEMANG NUMMER 120

Synliga litterära översättare II

I denna andra serie om skönlitterär översättning får vi möta fem professionella och erfarna översättare från ryska, engelska, arabiska, portugisiska och finska. De kommer både att presentera den litteratur de arbetar/at med och ge oss konkreta inblickar i vad översättning just från deras språk till svenska kan innebära.

Litteraturtips finns på Senioruniversitetets hemsida.

22/1: Att översätta från ryska – är inte det särskilt svårt? Vad skulle Dostojevskij och Bulgakov ha trott om det?

FÖRELÄSARE Lars Erik Blomqvist

29/1: I sakletarens värld är ingen detalj för obetydlig

Om översättningar av gammalt och nytt i engelskan.

FÖRELÄSARE Maria Ekman

5/2: Mina ex och referensex – arabiska kärlekshistorier.

Om trohet och otrohet i översättningsaffärer.

FÖRELÄSARE Tetz Rooke

12/2: *Inte bara i Portugal...*

utan också i länder som Brasilien, Öst-Timor, Angola, Kap Verde och Moçambique talas portugisiska, världens sjätte största språk med 240 miljoner användare. Att vi idag kan ta del av litteratur från så skilda länder på ett europeiskt språk beror ju på att portugisiska sjöfarare och erövrare började sprida det över jorden så tidigt som på 1400-talet. Dagens föreläsare kommer i första hand att tala om sina översättningar av Mia Couto från Moçambique och två av moderlandet Portugals stora moderna författare, José Saramago och António Lobo Antunes, men förhoppningsvis också om poesi från Kap Verde.
FÖRELÄSARE Marianne Eyre

19/2: *Händer och fötter eller armar och ben:* att översätta finskspråkiga författare som t ex Sofie Oksanen och Rosa Liksom.

FÖRELÄSARE Janina Orlov

PROGRAMANSVARIG Ann-Marie Vinde

TID Fem onsdagar kl 13.00-14.45, inkl paus:
22/1 – 19/2

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 130

Sara Lidman som talare, debattör och polemiker

Sara Lidman är som få både skönlitterär författare och folktribun, både språkkonstnär och språkrör. Båda sidorna finns med i hela hennes verksamhet – försvaret av folket finns med i romanerna och språkkonstnären är med i alla hennes artiklar. I ett halvt sekel höll hon en position i offentligheten och i en tid när kvinnliga debattörer var ett undantag gav hon sin röst åt så gott som alla frågor av betydelse i samtiden. Serien följer i fem möten hennes tal, debatter och polemiker genom åren, där såväl samtidskontexten som Sara Lidmans retorik tas upp. Underlag är de fyra klippböcker som Sara Lidman lät ge ut och som speglar debatten genom fyra decennier. Arbetsformen är en kombination med bakgrundsteckningar av Birgitta och gemensamma diskussioner kring lästa texter.

21/1: *Tiden och Sara Lidmans väg till offentligheten*

28/1: *60-talet och vägen till Vietnam*
Litteratur: Urval texter ur Sara Lidmans *Vänner och u-vänner* (1969)

4/2: *Vietnam och efter*
Litteratur: Urval texter ur *Varje löv är ett öga* (1980)

11/2: *"I Norrland hava vi en stor del av Sverige"*
Litteratur: Urval texter ur *och trädet svarade* (1988)

18/2: *Polemiker och panegyriker*
Litteratur: Urval texter ur *Kropp och skäl* (2003)

FÖRELÄSARE Birgitta Holm, professor emerita i litteraturvetenskap

PROGRAMANSVARIG Britta Båvner

TID Fem tisdagar kl 13.00-14.45, inkl paus:

21/1, 28/1, 4/2, 11/2, 18/2

LOKAL Palmesalen

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 140

Några kvinnor i Svenska Akademien

Nu 2014 är det hundra år sedan Selma Lagerlöf som första kvinna valdes in i Svenska Akademien. Trettio år senare var det Elin Wägners tur att inta stol nummer 15. Det skulle dröja ända fram till 1978 innan en kvinna till kom in i Akademien, nämligen Kerstin Ekman, 1978. Det har blivit fler sedan dess och i serien fokuserar vi på två: Birgitta Trotzig och Katarina Frostenson. Utöver strävan att lyfta ett viktigt skede i kvinnors litteraturhistoria syftar serien till att belysa valda aspekter av dessa framstående och inflytelserika författares plats i sin samtid.

13/3: *Selma Lagerlöf*
– *Drottningen i litteraturens rike*

Samtidens syn på Selma Lagerlöf och hennes väg till stol nr 7 i Svenska Akademien.

FÖRELÄSARE Anna Nordlund, fil dr i litteraturvetenskap, lektor vid institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, Uppsala-universitet

20/3: *Elin Wägner*
– *"Kvinnans kärlek och kvinnans verk"*

FÖRELÄSARE Boel Hackman, fil dr, docent, institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria, Stockholms universitet

27/3: *Trotzig och Frostenson*
– *För en litteraturens etik*

FÖRELÄSARE Carin Franzén, fil dr professor vid institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet

3/4: *Elin Wägner i Europa*

FÖRELÄSARE Katarina Leppanen, fil dr docent, institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Göteborgs universitet

10/4: *Selma Lagerlöfs samtida publik*

FÖRELÄSARE Maria Karlsson, fil dr universitetslektor vid litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet

PROGRAMANSVARIG Catherine Dahlström
Fem torsdagar kl 14.00-15.45, inkl paus:
13/3 – 10/4

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 150

Sovjetunionens fall – vad hände sedan? Om förhoppningar och verklighet i de före detta Sovjetrepublikerna

I december 1991 upphörde Sovjetunionen att existera och femton nya länder såg dagens ljus. Hoppet om frihet, demokrati och välstånd väcktes. Men verkligheten blev en annan. Med undantag för Baltikum uteblev demokratiseringsprocessen i de flesta länderna. I vissa bestod enpartistaten, i andra genomfördes en del reformer. Gemensamt för dem alla var korrup­tion och maktmissbruk. Medan de nya makt­havarna skodde sig förblev befolkningen fattig. Besvikelsen bredde ut sig och utvecklingen blev turbulent.

I denna föreläsningsserie får vi ta del av den politiska, ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen i de före detta Sovjetrepublikerna i östra Europa, Kaukasien och Centralasien. Vi får en historisk bakgrund till dagens situation, en inblick i ekonomin, politiken och kulturen och en förståelse för betydelsen av de etniska mot­­sätt­ningarna. Hur är situationen för de mänskliga rättigheterna? Vilka är förhoppningarna inför framtiden? Både EU och Ryssland vill knyta länderna till sig genom handelsavtal. Hur påverkas de av denna dragkamp?

23/1: *Landet som inte finns – vad hände när Sovjetunionen försvann?*

FÖRELÄSARE Torgny Hinnemo, journalist och författare, tidigare Svenska Dagbladets Moskva-korrespondent och Utrikesdepartementets analytiker för länderna i det forna Sovjetunionen

30/1: *Olja, blod och vin – en introduktion till Kaukasien*

FÖRELÄSARE Anna-Lena Laurén, journalist och författare, Moskva-korrespondent för Hufvudstadsbladet och Svenska Dagbladet

6/2: *Kontroll och rädsla – om situationen för de mänskliga rättigheterna i dagens Vitryssland*

FÖRELÄSARE Sofia Ugglar och Martin Ugglar, kanslichef för respektive ordförande i Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter

13/2: *Gammalt arv, nya nationer längs Sidenvägen – kultur, politik och samhälle i Centralasien*

FÖRELÄSARE Henrik Hallgren, analytiker och ordförande i Forum Eurasien

20/2: *Ukraina – i centrum eller i periferin?*

FÖRELÄSARE Stefan Gullgren, Sveriges ambassadör i Ukraina 2009-2013

27/2: *Tillbaka till historien – hur de forna Sovjetrepublikernas framtid formas av det förflutna*

FÖRELÄSARE Torgny Hinnemo

PROGRAMANSVARIGA Catherine Dahlström, Désirée Edmar och Christina Eidem

TID Sex torsdagar kl 10.00-11.45, inkl paus:
23/1 – 27/2

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 160

Stockholm – unik stad i världen? Faktorer och strukturer i en stads geografi

Stockholm är på många sätt en unik stad. Men alla de faktorer som gör den unik finns också i andra städer, om än i andra blandningar. Föreläsningarna bygger på Thomas Lundéns bok *Om Staden. En Stockholmsgeografi*, som gavs ut 1999, men utgör författarens omläsning av sin egen bok, och med utvecklingar mot större och mindre städer i världen, dock mest i Europa. Föreläsningarna är uppdelade på olika faktorer som i konflikt och samverkan formar stadens rumsliga struktur.

14/2: *Vad är en stad? Tiden och rummet Stockholm och dess gräns mot icke-staden.*

21/2: *Naturen som urban faktor: Vattnet, bergen, åsen, elden och rättorna*

28/2: *Tekniken: Hus, järnväg och vattenklosett*

7/3: *Hushållningen: Budning, mjölk­tåg och outletmallar*

14/3: *Regleringen: Municipalsamhällen och nationalstadsparker*

21/3: *Kulturen: Människan som samhällsaktör*

FÖRELÄSARE Thomas Lundén, professor emeritus i kultur­geografi vid Södertörns högskola

PROGRAMANSVARIG Kai-Inge Hillerud

TID Sex fredagar kl 13.00-14.45, inkl paus:
14/2 – 21/3

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 170

Rapporten 2013 från FNs klimatpanel

Denna föreläsningsserie på tre dubbeltimmar tar upp innehållet i den rapport av FNs klimatpanel (IPCC) som offentliggjordes i september 2013.

IPCCs innehållsrika rapport, som har namnet "Climate Change 2013; The Physical Science basis", beskriver forskningsläget när det gäller de komplexa processer som styr klimatet och dess variationer. Särskild tonvikt ligger på frågan om människans påverkan på klimatet. Föreläsarna är knutna till Bolincentret för klimatforskning vid Stockholms universitet.

Under 2014 kommer ytterligare två utvärderingsrapporter från IPCC. Den ena kommer att beskriva de, av klimatförändringar, påvisade och tänkbara framtida konsekvenserna för natur och samhälle. Den sista rapporten skall handla om motåtgärder och om anpassning till klimatförändringar. Dessa två rapporter kommer att bli föremål för några ytterligare föreläsningar under hösten 2014 eller våren 2015.

20/1: En översikt över de viktigaste slutsatserna från klimatpanelens rapport 2013.

FÖRELÄSARE Henning Rodhe, professor emeritus

27/1: Hur har klimatet förändrats under de senaste 100 åren och hur kan vi veta hur klimatet varierat längre tillbaka i tiden?

FÖRELÄSARE Anders Moberg, docent

26/2: Vad är en klimatmodell? Hur kan sådana modeller användas för att uppskatta framtida klimatförändringar?

FÖRELÄSARE Gunilla Svensson, professor och Henning Rodhe, professor emeritus

PROGRAMANSVARIG Kai-Inge Hillerud

TID Två måndagar samt onsdag 26/2 kl 13.00-14.45, inkl paus: 20/1, 27/1, 26/2

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 300 kr

ARRANGEMANG NUMMER 180

Stjärnhimlen

En orientering om var, när och hur man finner vad på vårens stjärnhimmel. Vi stiftar närmare bekantskap med några objekt synliga denna tid. Dessutom behandlas stjärnbildernas historia och hur natthimlen gestaltats i konsten.

5/3: Orientering på stjärnhimlen och aktuella objekt

FÖRELÄSARE Magnus Näslund, universitetslektor, Institutionen för astronomi Stockholms universitet

12/3: Historien bakom stjärnornas och konstellationernas namn, arvet från antiken

FÖRELÄSARE Torsten Elfhag, fil lic, Stockholms universitet

19/3: Konsten att gestalta det okända

FÖRELÄSARE Maria Sundin, docent, Institutionen för fysik Göteborgs universitet

26/3: Astronomi:

Visualisering av vetenskapliga teorier och det himmelska i konsten från renässansen till 1700-talet

FÖRELÄSARE Inga Elmquist Söderlund, fil dr, konsthistoriker

Dessutom ett besök vid Stockholms observatorium, nuvarande Kunskaapsskolan, i Saltsjöbaden. Vårdar är Gösta Gahm (SU) och Kurt Berndt (skolan). Denna kväll schemaläggs senare.

Länk i anknytning till Maria Sundins föredrag: <http://www.ur.se/Produkter/172186-UR-Samtiden-Bok-och-bibliotek-2012-Konsten-att-gestalta-det-okanda-om-science-fiction>

PROGRAMANSVARIG Gösta Gahm

TID Fyra onsdagar kl 14.00-15.45, inkl paus: 5/3 – 26/3, samt en kväll vid teleskopet i Saltsjöbaden

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 190

Med naturen som inspirationskälla

Vetenskapsmän och tekniker har länge studerat funktioner hos biologiska system för att finna lösningar på mänskliga utmaningar. Under senare år har detta forskningsfält vuxit dramatiskt. Med inspiration från biologin har ett nytänkande utvecklats inom en rad områden, som energiforskning, miljöteknik, läkemedelsforskning, arkitektur och kommunikation. Ofta används beteckningen biomimetik, eller biomimicry, som en beteckning på forskning med denna gränsöverskridande karaktär. I den här serien kommer vi att ge några exempel på aktuella projekt inom skilda områden, som har det gemensamt att de kan få – eller har fått – stor praktisk betydelse för vår vardag.

5/3: Att formge farkoster – en dialog med naturen

FÖRELÄSARE Bo Göran Hellers, professor emeritus i konstruktionslära vid Kungl. Tekniska högskolan

12/3: *Nobelpriset i kemi 2013 – hur man simulerar naturen med hjälp av en dator*
FÖRELÄSARE Hans Ågren, professor i teoretisk kemi vid Kungl. Tekniska högskolan

19/3: *Rent vatten med solens hjälp kan rädda liv*
FÖRELÄSARE Petra Wadström, forskningsassistent i biokemi vid Karolinska Institutet, VD Solvatten AB

26/3: *Att göra bränsle från solenergi och vatten. Biomimetisk kemi och blågröna alger*
FÖRELÄSARE Stenbjörn Styring, professor i molekylär biomimetik vid Ångströmlaboratoriet, Uppsala universitet

2/4: *Att styra celler för att producera mat*
FÖRELÄSARE Patric Wallin, doktorand i biologisk fysik, Chalmers tekniska högskola, Göteborg

9/4: *Syntetiska talare ger nya möjligheter till kommunikation*
FÖRELÄSARE Joakim Gustafson, professor i talteknologi vid Kungl. Tekniska högskolan

PROGRAMANSVARIG Désirée Edmar
TID Sex onsdagar kl 10.00-11.45, inkl paus: 5/3 – 9/4
LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 550 kr
ARRANGEMANG NUMMER 200

Tre operor

En serie för alla som vill fördjupa sig i operakonstens uttrycksmedel från olika epoker. Måndagen före föreställning sker noggrann presentation av aktuellt verk på programmet. Samma tid måndagen efter samlas vi till efterföljande diskussion. Kursdeltagarna skaffar själva biljetter till operaföreställningarna. Under våren kommer vi att inom kursens ram se följande operor:

Anton Dvořák: Rusalka
Glöm Disney. Den lilla sjöjungfrun, Rusalka, är i Dvoraks version en lika tragisk historia som hos HC Andersen. Välkända "Sången till månen" tillhör slagnumren i denna melodispäckade opera.
INTRODUKTION Måndag 3/2
FÖRESTÄLLNING Lördag 8/2 från Metropolitan på Klarabiografen, Bio Rio, i Spånga eller Hallunda.
EFTERDISKUSSION Måndag 10/2

Mozart: Don Giovanni
Den notoriske förföraren Don Giovanni, Don Juan, upplever sitt jordelivs sista dygn innan han

förpassas till helvetet. Många tycker att Mozarts demoniska opera är genrens allra största och rikaste, outsinligt mångtydig.

INTRODUKTION Måndag 31/3
FÖRESTÄLLNING Fredag 4/4 på Kungliga Operan
EFTERDISKUSSION Måndag 7/4

Wagner: Tannhäuser

Ingen av Wagners operor är fylld av slagnummer som just Tannhäuser, historien om en medeltids-trubadur på syndiga villovägar – overtyren, pilgrimskören, Elisabeths hälsningssång, Tannhäusers skakande berättelse om en felslagen Romresa...

INTRODUKTION Måndag 28/4
FÖRESTÄLLNING Fredag 2/5 på Kungliga Operan
EFTERDISKUSSION Måndag 5/5

FÖRELÄSARE Lars Sjöberg, musikkritiker
PROGRAMANSVARIG Britta Båvner
TID Introduktion och efterdiskussion sex måndagar kl 15.30-17.00
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 550 kr
ARRANGEMANG NUMMER 210

Den svenska visskatten – från Bellman till Cornelis

De flesta länder har någon form av vistradition. Sverige är dock ganska unikt som musikland genom det starka inflytandet som visan har haft på hela musikkulturen under drygt två hundra år. I alla stora musikgenrer i Sverige – konstmusik, schlager, jazz, rock och pop – kan man återfinna ett "vismässigt" drag, vilket kanske förklarar varför det är så svårt att definiera begreppet "svensk visa". Hur kommer det sig att visan har fått så stark ställning i svensk kultur? Finns det några generella drag i det vi kan kalla "den svenska visan"? Och hur "svensk" är den egentligen? I sex föreläsningar belyser musikforskaren Johanna Broman Åkesson "den svenska visskatten" ur olika perspektiv – historiskt, litterärt och musikaliskt. Tyngdpunkten ligger på 1900-talets populära estradvisör (med Sjöberg, Taube, Ramel, Adolphson och Vreeswijk som några av de stora namnen) men arvet efter Bellman och romantiken finns med som en klangbotten vilken ännu ger eko i det svenska musikk livet. Vid föreläsningarna kommenteras inspelningar med svenska visartister från olika epoker.

3/3: *"Hör I Orphei drängar"*
Vad är egentligen en visa? Om visan som genre och fenomen under 200 år.

10/3: "Här Rosemarie, syns blåa Nämndöfjärden"
Vad är det här för en text? Om visans lyrik – tematik, föreställningsvärldar, form, stildrag och textgenrer.

17/3: "Visa i Molom"

Varför låter det så svenskt? Om det "svenska" i visan – nationalromantik, folkvisor, modalitet och kultis.

24/3: "Tjo, va de va livat i holken i lördags"
Vad är det som är så roligt? Om humor och s k medveten intertextualitet i visor – parodi, pastisch, travesti, parafras och ironi.

31/3: "I Spaniens månsken"

Vad får han allt ifrån? Om utländska influenser – kontinentala, angloamerikanska, spanska och latinamerikanska stildrag och inspirationskällor.

7/4: "Jag spelar som Orfeus"

Vad gör den där personen på scenen? Om trubaduren, tolkningar, framförandesätt, arrangemang och visans forum.

FÖRELÄSARE Johanna Broman Åkesson, fil dr, musikvetenskap

PROGRAMANSVARIGA Bengt Etzler, Anita Kruckenberg

TID Sex måndagar kl 13.15-15.00, inl paus: 3/3 – 7/4

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER: 220

Varför låter musiken som den gör?

Vi kan utan större ansträngning skilja mellan Bach och Wagner, mellan Mozart och Bartók. Men vad är det som skapar skillnaderna? Varför klingar viss musik vacker för våra öron men en annan musik ful? Och framför allt – vad är det som gör vår västerländska konstmusik, "klassisk musik" unik? I fem föreläsningar får vi följa musiken genom elva sekel, från tidig medeltid till nutid och lyssna till dess utveckling steg för steg. I fokus står fem centrala verk i musikhistorien, musik med många intressanta och engagerande länkar till historia, samtid och eftervärld.

22/1: *Bachs Matteuspassion*

29/1: *Beethovens Eroica-symfoni*

5/2: *Wagners Tristan och Isolde*

12/2: *Mahlers Uppståndelsesymfoni*

19/2: *Bartóks Musik för stränginstrument slagverk och celesta*

FÖRELÄSARE Lars Sjöberg, musikkritiker

PROGRAMANSVARIGA Kai-Inge Hillerud och Britta Båvner

TID Fem onsdagar kl 13.00-14.45, inkl paus:

22/1 – 19/2

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER: 230

Jazzens mästare – Levande jazzhistoria

Detta är en fristående fortsättning på höstens föreläsningsserie i levande jazzhistoria och musikteori. Som tidigare spelar Ulf Johansson Werre piano och kåserar, exemplifierar och diskuterar inspelningar av några framträdande jazzprofiler, deras konstnärliga bidrag till jazzhistorien och 1900-talsmusiken i allmänhet. De utvalda mästarna sätts i relation till stilepokerna och andra betydelsefulla artister som de påverkade och påverkades av.

I denna serie går vi djupare in på sex stora profiler som på ett avgörande sätt påverkat jazzens utveckling. Deras bidrag belyses dels genom skivinspelningar, dels genom exemplifieringar vid pianot, då musikaliska kvaliteter analyseras och sätts i relation till tidsepoker, influenser och hur de har påverkat sin samtid och utvecklingen framöver. De historiska och musikteoretiska skeendena behandlas i ett sammanhang och frågor och funderingar från deltagarna tas upp till diskussion.

Till en föreläsning planeras ett musikaliskt besök av en jazzlegend.

Om av någon anledning en föreläsning måste ställas in, finns det ett extra tillfälle den 22 april.

28/1: *Louis Armstrong*

11/2: *Duke Ellington*

4/3: *Billie Holiday*

11/3: *Count Basie*

18/3: *Ella Fitzgerald*

1/4: *Oscar Peterson*

FÖRELÄSARE Ulf Johansson Werre, jazzmusiker och konstnärlig ledare

PROGRAMANSVARIGA Bengt Etzler, Anita Kruckenberg

TID Sex tisdagar kl 10.00-11.45, inkl paus:

28/1, 11/2, 4/3, 11/3, 18/3, 1/4

LOKAL Aulan, Kungsholmens gymnasium, Hantverkargatan 67-69, 1 tr

AVGIFT 750 kr

ARRANGEMANG NUMMER 240

Spännande vår i de nya konsthallarna

Stockholm är en mycket levande konststad. Många storstäder avundas vårt stora utbud av utställningar. De senaste åren har flera nya konsthallar höjt temperaturen ytterligare i konstillivet genom att visa intressant svensk konst men också gett oss rika möjligheter att se vad som händer på de internationella konstscenerna.

Vi besöker fem konsthallar i den här serien och slutar med ett besök på Kungliga Konsthögskolan. Före visningarna får vi en föreläsning om den pågående utställningen och även höra om hallens historia. Vad har man för ambitioner med utställningarna, hur går arbetet till, hur väljs konsten och vad händer inom konstvärlden just nu?

De aktuella hallarna är Sven-Harrys, Bonniers konsthall, Magasin 3, Fotografiska, Tensta konsthall och slutligen Kungliga Konsthögskolan. Mer information finns på konsthallarnas hemsidor.

Du kan välja att delta i serien antingen onsdag förmiddag eller eftermiddag, högst 30 deltagare i varje grupp. Se arrangemangsnummer!

19/2: Sven-Harrys

Det gyllene huset i Vasaparken rymmer en stor utställningsdel. Konsthallen, som öppnade 2011, är privatägd och uppe på taket har Sven-Harry Karlsson låtit uppföra en kopia av en av våningarna i sin herrgård på Lidingö. Här visar han sin privata mycket uppmärksammade konstsamling. **FÖRELÄSARE OCH GUIDE** Elsebeth Welander-Berggren, museichef

5/3: Bonniers konsthall

Hallen öppnade 2006 och här har många nya konstnärer introducerats – både svenska och internationella i toppklass. Här visas vad som händer inom konsten idag. Vi tas emot av Yuvinka Medina, koordinator.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE Yuvinka Medina

14/3: Obs! Fredag

Magasin 3, Stockholms konsthall

Hallen i Frihamnen är en av Europas ledande konstscener för samtidskonst. Här presenteras både svenska och internationella konstnärer och deras verk. Vi tas emot av intendent Tessa Praun och Bronwyn Griffith, ansvarig för samlingar och forskning.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE Tessa Praun och Bronwyn Griffith

Buss nummer 1

19/3: Fotografiska

Det stora tegelhuset i tre plan på Stadsgårdskajen rymmer flera stora utställningshallar som visar

såväl välkänd som mindre känd fotokonst av hög klass, svensk såväl som internationell. Vi välkomnas av en av Fotografiskas grundare Jan Broman. Och visas sedan runt i de aktuella utställningarna.

FÖRELÄSARE Jan Broman

GUIDE Kristina Gellerstedt, museipedagog
Promenad från Slussen

26/3: Tensta konsthall

Mer än kanske någon annan konsthall arbetar man här tillsammans med närsamhället genom t ex seminarier och olika typer av utåtriktad verksamhet. Utställningarna visar både internationell och svensk konst. Konsthallens chef Maria Lind tar emot oss.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE Maria Lind

T-bana mot Hjulsta, blå linje

2/4: Kungliga Konsthögskolan

Under besöket i Kungliga Konsthögskolan får vi en introduktion till högskolans historia och de olika utbildningar som erbjuds. Vi bjuds in i verkstäder och ateljéer och besöket avslutas sedan med en diskussion om konstbegreppet och synen på vad konst kan vara.

FÖRELÄSARE Måns Wrangé (med reservation)
GUIDE Åsa Andersson, forskningskoordinator, och Anne Joki Jakobsson, kommunikationsansvarig

Buss 65 till Skeppsholmen

PROGRAMANSVARIG Tove Faye-Wevle,
tfn 0736 52 55 55

TID Sex onsdagar 19/2 – 2/4

GRUPP 1: kl 11.00-13.00

ARRANGEMANG NUMMER 250

GRUPP 2: kl 13.15-15.15.

(Obs! Kungliga konsthögskolan kl 14.00-16.00)

ARRANGEMANG NUMMER 260

AVGIFT 700 kr

Deltagarna betalar själva inträdesavgifterna. Med reservation för eventuella förändringar i programmet.

Vårens utställningar Från mörker mot ljus

Vad har den nutida svenske fotografen Hans Gedda för anknytning till en italiensk konstnärsgrupp från 1600-talet? Hur italienarnas bildspråk fick betydelse för barocken och senare för moderna bild- och filmskapare får vi veta på vårens utställning Mörkrets mästare på National-

museum. Liljevalchs bjuder som vanligt på den spännande Vårsalongen och på Prins Eugens Waldemarsudde får vi lära känna Karl Nordströms måleri.

1910 skrevs det danshistoria i Paris. Scenografi och musik inspirerade många av dåtidens konstnärer. Moderna Museet ägnar tiden en stor utställning. Vårens sista besök gör vi på Waldemarsudde där vi ser textilier av Rigmor Grönjörd och skulpturer av Staffan Nihlén.

Serien består av fem föreläsningar i anslutning till utställningarna. Mer information finns på museernas hemsidor. Du väljer dag, tid och arrangemangsnummer efter schemat här nedan.

Nationalmuseum på Fredsgatan:

Mörkrets Mästare

Fotograf Hans Gedda, född 1942, presenteras tillsammans med den italienska konstgruppen Caravaggisterna. De utvecklade ett dramatiskt bildspråk i Rom på 1600-talet som fick stor betydelse för barockens måleri och senare för fotografer och filmare som Scorsese och Pasolini. Här visas fotografier från Hans Geddas femtio-åriga verksamhet.

FÖRELÄSARE Helén Hallgren Archer, intendent och Karin Olsson, fil kand

Liljevalchs: Vårsalongen

Urvalet till årets salong har gjorts av en jury bestående av konstexperter tillsammans med konsthallschefen Märten Castenfors. Här möts verk av både etablerade konstnärer och okända. Uttrycken och teknikerna är många och skiftande.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag och Cecilia Gottfridsson, fil kand

Prins Eugens Waldemarsudde: Karl Nordström – finstämt och nationalromantiskt

Karl Nordström, 1855-1923, presenteras i en utställning. Han var en av de ledande i den s k opponentrörelsen som ville förnya måleriet på 1880-talet. Han var konstnärsförbundets ordörande i nästan 25 år och var med om att tillsammans med Varberggruppen lansera ett nationalromantiskt stämningsmåleri särskilt inspirerat av Gauguin.

FÖRELÄSARE Johanna Malmivaara, fil kand och Göran Ståhle, fil mag

Moderna Museet:

Dans, modernism och surrealism

I 1910 talets Paris skrev den svenska och ryska baletten in sig i danshistorien med sin revolutionerande koreografi. Även när det gällde scenografi, dräkter och musik var konstnärerna omkring dem nyskapande. Det speglas i utställningen. I en mindre utställning presenteras också surrealismen under våren.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag
Waldemarsudde:

Textil, skisser, teckning, målning och skulptur

I slottet visas två aktuella utställningar: textilkonst av Rigmor Grönjörd, född 1936, och skulpturer av Staffan Nihlén, född 1929. Grönjörd är verksam i Stockholm och på Gotland och hennes glesa vävar i gobelingteknik visas tillsammans med skisser och teckningar. Staffan Nihlén presenteras med skulpturer och målningar. Hans skulpturer finns både i Ateljén och i parken. Han är verksam både i Stockholm, Brantevik och i Italien.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag och Johanna Malmivaara, fil kand

TID Fem onsdagar kl 11.15-12.45:

5/3, 12/3, 19/3, 26/3, 2/4

ARRANGEMANG NUMMER 270

TID Fem onsdagar kl 13.30-15.00:

5/3, 12/3, 19/3, 26/3, 2/4

ARRANGEMANG NUMMER 280

TID Fem onsdagar kl 15.15-16.45:

5/3, 12/3, 19/3, 26/3, 2/4

ARRANGEMANG NUMMER 290

TID Fem torsdagar kl 11.15-12.45:

6/3, 13/3, 20/3, 27/3, 3/4

ARRANGEMANG NUMMER 300

TID Fem torsdagar kl 13.30-15.00:

6/3, 13/3, 20/3, 27/3, 3/4

ARRANGEMANG NUMMER 310

TID Fem torsdagar kl 15.15-16.45:

6/3, 13/3, 20/3, 27/3, 3/4

ARRANGEMANG NUMMER 320

TID Fem fredagar kl 11.15-12.45:

7/3, 14/3, 21/3, 28/3, 4/4

ARRANGEMANG NUMMER 330

TID Fem fredagar kl 13.30-15.00:

7/3, 14/3, 21/3, 28/3, 4/4

ARRANGEMANG NUMMER 340

TID Fem fredagar kl 15.15-16.45:

7/3, 14/3, 21/3, 28/3, 4/4

ARRANGEMANG NUMMER 350

PROGRAMANSVARIG Helén Hallgren Archer

KONTAKTPERSON Elisabet Tjernlund,

tfn 720 01 72

AVGIFT 875 kr

Entré tillkommer på museerna.

Arkitektur, bild, konsthantverk och konstindustri

I sex föreläsningar görs nedslag i arkitekturens, bildkonstens, konsthantverkets och konstindustrins historia och föremålsgrupper. Föreläsningarna ger inblickar i skilda områden, alltifrån medeltidens monumentala europeiska katedralbyggen, Mariabilder i konsten, via det magnifika svenska 1700-talets formgivning, till 'Hjältar' i svensk bildkonst och nyupptäckta ryska kejserliga påskägg av Carl Fabergé.

11/3: *Den medeltida katedralen*

18/3: *Mariabilden i äldre bildkonst*

25/3: *Svenskt 1700-tal 1*
– *Inredningar och formgivare*

1/4: *Svensk 1700-tal 2*
– *Föremål och konsthantverkare*

8/4: *'Hjältar' i den svenska konsten*

15/4: *Fabergé – Nya och gamla Påskägg*

FÖRELÄSARE Jan O M Karlsson, universitetslektor vid Akademin för utbildning och ekonomi vid Högskolan i Gävle

PROGRAMANSVARIG Bo Irlblad

TID Sex tisdagar kl 10.00-11.45:

11/3 – 15/4

LOKAL Sändersalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 360

Perspektiv på film

Vårens serie med olika perspektiv på film förmedlar filmhistoriska kunskaper och uppmärksammar konstnärliga uttryck hos äldre och nyare film. Föreläsningarna belyser sitt ämne via filmer, som visas av Cinemateket efter föreläsningen och syftar till att ge en utgångspunkt för att själv reflektera vidare över filmerna. Dessa representerar olika epoker och ursprungsländer.

29/1: *Romantik och ironi: nedslag i Hitchcocks förföriska 1950-talsfilmer*

FILM Ta fast tjuven (Alfred Hitchcock, 1955)

FÖRELÄSARE Louise Wallenberg, fil dr, Institutet för mediastudier

12/2: *Erich von Stroheim, en "Nestbesmutzer" i Hollywood*

FILM Queen Kelly (Erich von Stroheim, 1928-29)

FÖRELÄSARE Jan Lumholdt, filmkritiker SvD

26/2: *Kroppsliga konstellationer. Filmisk kvinnlighet i ny skepnad*

FILM Unge greven tar flickan och priset (Rune Carlsten, 1924)

FÖRELÄSARE Marina Dahlquist, docent i filmvetenskap, Stockholms universitet

12/3: *Studio Ghibli – mod, balans och unga hjältinnor*

FILM Spirited away (Hayao Miyazaki, 2001)

FÖRELÄSARE Andrea Reuter, filmkritiker, programledare

26/3: *Hjälmar och trikåer – medeltid i svensk filmhistoria*

FILM Harald Handfaste (Hampe Faustman, 1946)

FÖRELÄSARE Magnus Rosborn, filmarkivarie, Svenska filminstitutet

PROGRAMANSVARIG Gerda Johansson

TID Fem onsdagar 29/1 – 26/3:

föreläsning kl 16.30-17.30; filmvisning kl 18.00

LOKAL Bio Victor, Filmhuset, Borgvägen 1

AVGIFT 700 kr. Biljetter ingår i avgiften.

ARRANGEMANG NUMMER 370

Stadsvandringar

Konstvandringar

Stockholm är verkligen en fantastisk stad att vandra i om man är intresserad av konst och arkitektur. I maj passar det bra att vandra i några av stadens fina parkområden och upptäcka den stora variationen av skulptur som finns där. Några har du kanske sett förut, andra har du helt säkert aldrig lagt märke till.

Vandring 1: Västertorps skulpturpark

Västertorp är ett mycket bra exempel på en förort planerad och byggd under åren kring 1950. Här finns en omsorg om detaljerna, tankar bakom arkitektur och offentliga rum. Parken är typisk för den så kallade stockholmsskolan, som dominerar vid den här tiden och som gjorde Stockholms parkpolitik till en av de mest progressiva i världen. Det som gör Västertorp än mer speciellt är den stora skulptursamlingen, som donerades och placerades i parken 1955. Här möter vi folkhemstidens populära konstnärer som Liss Eriksson, Erik Grate och Asmund Arle men också en internationell storhet som Henry Moore. Skulptursamlingen domineras av tidens samtida konstnärer och motiven utgör ett mycket representativt exempel på folkhemstidens offentliga konst.

MÖTESPLATS Torget, Västertorp centrum

Vandring 2: Konstvandring på Blasieholmen och Skeppsholmen

Vandringen börjar med några exempel på 1800-tals skulptur innan vi fortsätter över bron till Skeppsholmen. Skeppsholmen är som en liten oas i Stockholms innerstad och här hittar vi en del av Moderna museets fantastiska skulptursamling placerad i grönskan. Under vandringen kommer vi att närmare lära känna klassiska konstnärer som Pablo Picasso, Alexander Calder och Niki de St Phalle men vi möter också flera samtida svenska och utländska konstnärer. De uppvisar alla en stor variation av konstnärliga uttryck, som lockar till både skratt och allvar.

MÖTESPLATS Nationalmuseums trappa

Vandring 3: Konst och arkitektur på Djurgården

I maj är Djurgården som vackrast och bland grönskan döljer sig såväl konst som intressant arkitektur. Under vår vandring passerar vi pampiga byggnader som Nordiska museet och Vasamuseet men vi tittar också närmare på flera av de vackra privatvillorna och Djurgårdsstadens charmiga träkåkar. Däremellan blir det en

blandning av skulptur, från sent 1800-tal till 2000-tal innan vi avslutar vandringen vid Bellmansro.

MÖTESPLATS Den blå grinden vid Djurgårdsbrons södra fäste

FÖRELÄSARE Marie Andersson, konstpedagog och Eva Palmqvist, konstpedagog

PROGRAMANSVARIG Kersti Thornéus

TID Tre onsdagar kl 10.00-11.30: 7/5, 14/5, 21/5,

AVGIFT 450 kr

ARRANGEMANG NUMMER 600

Kulturhistoriska vandringar på östra Södermalm

Vårens vandringar är inspirerade av Per Anders Fogelströms Stockholmsromaner.

Vandring 1: "Vävarnas barn"

Området kring Hammarby sjö, Barnängens väveri och Faggens krog.

SAMLING vid Spårvägmuseet på Tegelviksgatan 22.

Vandring 2: "Vita bergens barn"

Från Vita bergen till Nytorget.

SAMLING i hörnet Folkungagatan/Erstagatan.

Vandring 3: "Mina drömmars stad"

Från Stigberget till kulturreservatet på Åsöberget.

SAMLING på Tjärhovsplan, vid Mamsell Josabeths trappor.

FÖRELÄSARE/CICERON Berith Dahlström, socionom och Stockholmskännare

PROGRAMANSVARIG Ann-Marie Vinde

AVGIFT 600 kr

TID Sex måndagsförmiddagar

FÖRELÄSNINGAR Tre måndagar 10.00-11.45:

24/3, 7/4, 5/5

LOKAL FÖRELÄSNINGAR Serveringslokalen, Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr

VANDRINGAR Tre måndagar 10.00 - ca 12.30:

31/3, 28/4, 12/5

ARRANGEMANG NUMMER 610

TID Sex måndagseftermiddagar

FÖRELÄSNINGAR Tre måndagar 13.00-14.45:

24/3, 7/4, 5/5

LOKAL FÖRELÄSNINGAR Serveringslokalen, Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr

VANDRINGAR Tre måndagar 13.00 - ca 15.30:

31/3, 28/4, 12/5

ARRANGEMANG NUMMER 620

TID Sex tisdagsförmiddagar

FÖRELÄSNINGAR Tre tisdagar 10.00-11.45:

18/3, 1/4, 15/4

LOKAL FÖRELÄSNINGAR Serveringslokalen, Utsikten
Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr

VANDRINGAR Tre tisdagar kl 10.00 – ca 12.30:

25/3, 8/4, 22/4

AVGIFT 600 kr

ARRANGEMANG NUMMER 630

Exkursioner

Landskapsanalys med exkursion i Mälardalen

Landskapet omkring oss är ett resultat av både naturliga processer och av människans förändring av naturmiljön. Genom analys av landskapets många detaljer kan vi reda ut sammanhang och skapa förklaring och förståelse även till ekonomisk och politisk utveckling. Med naturgeografin i botten besöker vi olika landskapsmiljöer som konkret berättar om den svenska samhällsutvecklingen.

Grundstrukturen i det svenska landskapet är av hög ålder. Själva grunden, urberget, har i Mälardalen en ålder på upp till omkring 2000 miljoner år och är resultatet av geologiska processer i jordens inre. Berggrundens landformer, såsom sprickdalar och peneplan öppnar mångmiljonåriga perspektiv.

Detaljerna i landskapet, såsom olika jordarter, rullstensåsar och strandlinjer ligger betydligt närmare i tiden. Den senaste inlandsisen lämnade Stockholmstrakten för omkring 10000 år sedan och de första öarna stack upp ur havet några tusen år senare.

Människan gör entré efter den senaste istiden och anpassar sig till de naturgivna förutsättningarna, till naturens tillgångar och begränsningar. I dag är Mälardalen en av Sveriges folkrikaste regioner med närmare 3 miljoner invånare.

Under en avslutande exkursion studerar vi på plats några valda miljöer där naturförutsättningarna påtagligt kan kopplas till den ekonomiska och politiska utvecklingen.

Högst 30 deltagare.

Serien består av tre delar.

7/4: Naturens processer

Introduktion av geosystem och processer som skapar och förändrar de naturgivna förutsättningarna. Kartstudier.

FÖRELÄSNING kl 13.00-14.45, inkl paus

9/4: Människans system

Hur människan anpassar sig till naturens tillgångar och begränsningar. Landskapet i ett resursperspektiv. Den ekonomiska och politiska utvecklingen med anknytning till de exkursionslokaler som tas upp i den tredje delen. Kartstudier.

FÖRELÄSNING kl 13.00-15.30, inkl paus

23/4: Exkursion under en heldag med besök i natur- och kulturhistoriskt intressanta miljöer

med starka kopplingar till de ekonomiska och politiska sammanhangen.

Sprickdalslandskapet vid Stäksön med närmaste omgivningar. Naturlandskapets uppbyggnad, med branta och djupa sprickdalar, vattenleder och den höglänta Stäksön, har gjort att människor i alla tider passerat vårt område, som därför hyser många spår efter viktiga steg i samhällsutvecklingen. Kanske är Stäks Backa Sveriges mest trafikerade landbrygga, historiskt sett. Kan vi identifiera spåren efter landets första statliga vägbygge? Vem uppförde St Eriks borg vid Stäckssundet (idag ruiner), och varför, och vad kan den ha med Stockholms blodbad att göra?

Promenad huvudsakligen på grusväg och väl upptrampad skogsstig.

– *Sigtuna*, halvvägs mellan Stäket och Uppsala, blev dåvarande Sveriges första stad och uppfattades vid övergången mellan vikingatid och medeltid sannolikt som en modern sådan. Stadsplanen, runstenarnas budskap, gråstenskyrkorna (ruiner) och den för sin tid hypermoderna Mariakyrkan vittnar om en stad ”i framkant”. Men varför just där, och är Sigtuna fortfarande ett ekonomiskt, politiskt och religiöst centrum.

Promenad på gator och grusgångar. Preliminärt förbeställd lunch i Sigtuna.

– Om tiden och omständigheterna i övrigt medger gör vi på återresan en sväng genom Sigtuna kommuns östra delar, dvs Märsta, och begrundar orsakerna till likheter och skillnader mellan kommundelarna. Preliminärt ingen avstigning.

FÖRELÄSARE OCH EXKURSIONSLEDARE Anders Yrgård, fil lic i naturgeografi, Stockholms universitet

PROGRAMANSVARIG Kai-Inge Hillerud

LOKAL (för föreläsningarna) Hedénsalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 600 kr (inkl bussresa, men ej lunch, i samband med exkursionen).

ARRANGEMANG NUMMER 640

Gotlands natur och kultur

Följ med till Gotland när försommaren står som vackrast! Efter föreläsningar på Hemse folkhögskola far vi ut på dagliga exkursioner. Under sakkunnig ledning av experter inom olika ämnesområden lär vi känna ön med dess unika natur och rika kulturarv från Hoburgen i söder till kalkbruken i norr. En dag vandrar vi på Stora Karlsö bland orkidéer och häckande sillgrisslor. Vi avslutar våra upplevelser på ön i Hansestaden Visby – världsarv sedan 1995 – med besök bl a på Gotlands Museum och i De Badande Wännernas botaniska trädgård.

Vår utgångspunkt blir Hemse folkhögskola, där vi disponerar dubbelrum och några enkelrum. Dagsprogrammen kommer att bestå av föreläsningar och exkursioner samt vissa kvällsaktiviteter. Utflykterna innebär vandring i delvis inte helt lätt terräng. Lämplig utrustning kan vara kikare, kamera, flora och andra handböcker. Gotlands Museum har givit ut intressant litteratur kring olika ämnen som vi kommer att beröra. En överblick över öns sevärdheter ges i handboken 'Se Gotland' som kan beställas hos museibutiken, tfn 0498-29 27 00 eller via www.gotlandsmuseum.se/webbshop

Ytterligare information lämnas till kursdeltagarna i god tid före avresan.

I kursavgiften ingår föreläsningar, utflykter och vissa kvällsaktiviteter, alla entréavgifter, fem övernattningar på Hemse folkhögskola (rum med dusch och toalett), helpension, båtresa till Stora Karlsö tur och retur samt av folkhögskolan förhyrd buss Visby – Hemse tur och retur.

Individuell biljett Nynäshamn tur och retur

När bekräftelse om deltagande erhållits, beställer varje deltagare omgående sina färjebiljetter hos Rederi Destination Gotland, tfn 0771-22 33 00, för utresa måndagen 26 maj kl 11.30 och retur lördagen den 31 maj kl 16.00, i förlig salong och till pensionärspris, t o r. Biljett kan också bokas på Internet: www.destinationgotland.se Biljetten skickas hem till beställaren men betalningen behöver inte göras förrän 28 dagar före avresan. Resan till Nynäshamn kan ske med pendeltåg eller med den särskilda bussen från Cityterminalen till färjan (även bussbiljetten kan bokas via rederiet).

Anmälan

Insänds senast 2 april till Senioruniversitetets kansli (namn, adress, personnr, e-postadress om sådan finns). Sökande bereds plats i den ordning de anmält sig. Ange om dubbelrum är ett tänkbart alternativ. Anmälan får avse en eller två personer.

PROGRAMANSVARIGA Staffan Edmar i Stockholm, tel 08-649 23 45, och kursledare Agneta Lindqvist vid Hemse folkhögskola, tel 0498-20 48 18, mobil 073 765 85 51,

e-post agneta.lindqvist.gotland@folkbildning.net

ANTAL DELTAGARE Högst 35, lägst 15

TID Måndagen den 26 maj – lördagen den 31 maj

AVGIFT 4 500 kr i dubbelrum (tillägg 625 kr för enkelrum)

ARRANGEMANG NUMMER 650

Universitetskurser

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms eller Uppsala universitet alternativt Södertörns högskola eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten. Kursernas omfattning anges sedan 1 juli 2007 i högskolepoäng enligt den s k Bologna processen. Studietakten innebär normalt 7,5 poäng per termin, dvs kvartsfart.

UNDERVISNINGEN består av föreläsningar och/eller seminarier och i förekommande fall av studiebesök eller liknande. Undervisningen meddelas som regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universiteten eller har doktorsexamen. Några formella behörighetskrav ställs inte, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne för att tillgodogöra sig kursen anges detta särskilt.

Våra kurser är inte poänggrundande men tentamensprov anordnas för dem så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universiteten.

KOSTNADER för litteratur och entréavgifter tillkommer. Kostnad för tentamen 100 kronor. Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, har studerandepreis på vissa kursböcker mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse.

ANMÄLAN Ny anmälan krävs varje termin.

NYA DELTAGARE kan ansluta sig till en pågående fler-terminskurs.

LOKALERNA är handikappanpassade om ej annat anges. Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymer.

KONTAKTPERSON för universitetskurser är Bo Irlblad, tfn 08-86 63 38, om inget annat anges.

Ekonomisk historia. Global ekonomi. Tillväxt, kriser och marknader. Fristående kurs 7,5 poäng

Kursen i Global ekonomi är en bred introduktion till samhällsekonomin. I centrum står frågor om hur ekonomin har organiserats i olika världsdelar under perioden 1870-2013 och hur positiva och negativa erfarenheter av konjunkturpolitik tacklats i utvecklingen av ekonomiska makroteorier. Startpunkten utgörs av de ekonomiska fundamenta som lades fast av några brittiska män för ett par seklar sedan, och vars utgångspunkter kring god hushållning via ett fritt utbyte av nyttigheter (= marknad) äger giltighet än idag inom ekonomivetenskapen. Frågor som aktualiseras är: Hur fungerar olika marknader? Hur och varför uppstår globala finanskriser? Hur har ekonomisk tillväxt sett ut under olika perioder? Varför är vissa länder rika medan andra är fattiga?

LITTERATUR bl a Berg, Claes, Global ekonomi. En introduktion till samhällsekonomin. Kindleberger, Charles P, Manier, panik och krascher. Tidskriftsartiklar.

KURSLEDARE Bo Franzén, docent Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet. e-post: bo.franzen@ekohist.su.se

TID Åtta onsdagar kl 10.00-12.30: start 29/1

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 700

Filosofi. Grundkurs i praktisk filosofi. 30 poäng. Moment 4:4.

Under våren kommer vi att lära oss om filosofins historia. Stora namn som Platon, Aristoteles, Hume och Kant kommer att diskuteras. Största fokus ligger på dessa filosofers moralfilosofi, men vi lär oss också lite om deras kunskapsteori och politiska tänkande. Vi lär oss hur olika filosofer svarat på frågor som "Finns det någon konflikt mellan moral och egenintresse?", "Vad är en god människa?", "Kommer moralen ur känslorna eller förnuftet?" och "Hur avgör man vad som är rätt eller fel?"

En termin motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Västerlandets filosofi av Anthony Kenny.

KURSLEDARE Sofia Jeppsson, fil dr, Stockholms universitet, e-post:sofia.jeppsson@philosophy.su.se

TID Åtta fredagar kl 13.00-15.30:

31/1 – 21/3

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 710

Filosofi B Kontinental filosofi. 30 poäng. Moment 3:4.

Begreppet kontinental filosofi är en geografisk konstruktion. Det myntades av britterna för att beteckna de filosofiska strömningar av icke analytiskt snitt som den europeiska kontinenten uppvisat sedan vattendelaren Kant. Skiljelinjen dras av den metod som den analytiska filosofin hämtat från naturvetenskapen med tillhörande mät- och kvantifierbara föremål. Den kontinentala filosofins föremål blir då resten, motsvarande det som vi av hävd förknippar med filosofi: omätbara fenomen som viljans frihet, etikens och politikens väsen, kunskapens möjlighet och sanningens natur. Ledmotivet för kursen är frågan om begynnelsen och dess fortsättning.

Under kursens två första terminer har vi ägnat oss åt 1800-talets idealistiska och post-idealistiska filosofi, liksom åt 1900-talets fenomenologiska och existentialistiska strömningar. Den tredje terminen kommer vi att följa upp centrala utlöpare inom fransk, spansk och tysk filosofi. Vi kommer att se hur frågan om den/det andra återkommer som en filosofisk fråga av första ordningen, liksom hur den när en ny feministisk, politisk respektive hermeneutisk filosofi. Nedslag kommer att göras i Simone de Beauvoir, René Girard och H-G Gadamer, bland andra.

Kursavsnittet motsvarar 7,5 högskolepoäng. Man behöver inte ha läst tidigare moment för att delta, men man bör ha läst A-kursen i filosofi eller ha ett odlat intresse för nämnda filosofiska frågor. Nya deltagare är varmt välkomna!

LITTERATUR Kompendium med utvalda textavsnitt kan vid kursstart köpas till kopieringspris, och litteraturlista kommer att finnas tillgänglig på SUS hemsida.

KURSLEDARE Anna-Lena Renqvist, fil dr, FSL, Kungl. Konsthögskolan, tfn: 0703-74 91 98, e-post: annalena.renqvist@filosofisktforum.se

KONTAKTPERSON Catherine Dahlström, tfn 070 606 35 36,

catherine.dahlstrom@ownit.nu

TID Åtta torsdagar 10.00-13.00, inkl paus: 27/2 – 17/4

LOKAL Palmesalen, ABF huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 720

Historia 45 poäng. Moment 2:6 Fördjupningskurs – medeltiden

Historia handlar om människor förr: hur de försörjde sig, hur de tänkte och hur de bar sig åt mot varandra. Ämnesbredden är stor, både i tid och rum. Synsätten är många. Genom att studera historia kan du bättre förstå och kunnigare diskutera det som händer i dagens samhälle, här i Sverige och i världen. Det kritiska tänkandet genomsyrar utbildningen och ökar din förmåga att självständigt ta ställning till historiska problem och förklaringar. Här får du möjligheter att tänka om! Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Under den andra terminen kommer vi att fördjupa oss i medeltidens samhälle och framför allt fokusera på manligt och kvinnligt. Vilka möjligheter hade kvinnor under denna period? När och på vilket sätt kunde de vara med och påverka? Vad hände om en kvinna överskred könsgränserna och klev in på männens områden? Och hur blev man en man under medeltiden?

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare välkomna.

LITTERATUR Bartlett, Robert, Den hängde. En berättelse om mirakel, hägkomst och kolonialism under medeltiden (Stockholm 2004); Karras, Ruth Mazo, From boys to men: formation of masculinity in late medieval Europe (2003); Ney, Agneta, Drottningar och sköldmör. Gränsöverskridande kvinnor i medeltida myt och verklighet ca 400–1400 (Hedemora 2004); Kompendium.

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Historiska institutionen, Stockholms universitet, e-post: niklas.ericsson@historia.su.se

TID Åtta torsdagar kl 9.30-12.00:

23/1, 30/1, 13/2, 20/2, 6/3 (museibesök), 13/3, 27/3, 3/4

LOKAL Serveringslokalen, Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 730

Historia
45 poäng. Moment 6:6
Fördjupningskurs – tidigmodern tid

Under den sjätte terminen kommer vi att fördjupa oss i det svenska samhället från mitten av 1800-talet till mitten av 1900-talet. Temat kommer att vara arbete och hantverk under industrialiseringen, då Sverige tog steget från ett i huvudsak agrart samhälle till att bli ett modernt samhälle. Hur påverkade detta de ”vanliga” arbetarna och hantverkarna? Vilka konflikter kunde uppstå när skråväsendet gick i graven och med tiden började ersättas av fabriker? Vilka vägar valde hantverkare och arbetare i dessa fall?

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare välkomna.

LITTERATUR Mats Franzén, Den folkliga staden, 1992 Ulla Wikander, Kvinnoarbete i Europa 1789-1950, 2006; kompendium.

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Historiska institutionen Stockholms universitet, e-post: niklas.ericsson@historia.su.se

TID Åtta fredagar kl 9.30-12.00:
24/1, 31/1, 14/2, 21/2, 7/3 (museibesök), 14/3, 28/3, 4/4

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 740

Stockholms historia
15 poäng. Moment 2:2
Stockholms moderna historia

Den andra terminen om Stockholms historia kommer att behandla det moderna Stockholms historia, det vill säga 1800- och 1900-talen. Vi kommer att fördjupa oss i hur staden växer fram under 1800-talets urbanisering och industrialisering med Lindhagens nya stadsplaner. Då träder också den borgerliga medelklassen fram som en viktig grupp i det nya samhället, tillsammans med de arbetare som bland annat anordnar strejker - som riktas mot medelklassens arbetsgivare. 1900-talet karakteriseras bland annat av världskriget som indirekt drabbar Stockholm och vår moderna tids förorter och den omtalade omvandlingen av Klarakvarteren. Till detta fördjupar vi oss i ett antal källor för att komma historien nära.

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare välkomna.

LITTERATUR Nilsson, Lars (red), Staden på vattnet, del 2 (2002); kompendium.

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Historiska institutionen Stockholms universitet.

e-post: niklas.ericsson@historia.su.se

TID Åtta onsdagar kl 9.30-12.00:

22/1, 29/1, 12/2, 19/2, 5/3 (museibesök), 12/3, 26/3, 2/4

LOKAL Serveringslokalen Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 750

Idéhistoria.
Grundkurs. 30 poäng. Moment 2:4
Renässansen till franska revolutionen

Idéhistoria handlar om tänkandets historia från antiken till våra dagar; föreläsningar om världen och kosmos, naturen och kulturen.

Genom att studera idéhistoria får vi perspektiv på den världsbild vi har idag. Insikt, sammanhang och förståelse kan därför sägas vara nyckelord, som tillsammans med ämnets tvärvetenskapliga karaktär gör idéhistoria till ett utmärkt kompletterande ämne – inte bara för humanister och samhällsvetare utan även för medicinare, naturvetare och teknologer.

Vårens föreläsningar om den tidigmoderna epokens idéhistoria innefattar bl a renässans-humanisternas tänkande, reformationsepokens religiösa konflikter, frågor kring ”revolutionen” i naturvetenskaperna från 1500- till 1700-tal och den moderna filosofins etablering i anknytning till den, de nya naturrättsidéerna och upplysningstidens mångskiftande agendor.

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare välkomna.

LITTERATUR Bl a Nordin, Svante, Filosofins historia. Strapin, Steven, Den vetenskapliga revolutionen. Outram, Dorinda, The Enlightenment.

KURSLEDARE David Östlund, fil dr, docent, Södertörns högskola, tfn 608 50 37,

e-post: david.ostlund@sh.se

TID Åtta fredagar kl 9.00-11.30: 31/1 – 21/3

LOKAL Katasalen, Zetasalen vid vissa tillfällen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 760

Konsthantverk, konstindustri och design 15 poäng. Moment 2:2

Kursen ger en översikt över konsthantverk, inredningskonst, formgivning och stilhistoria från äldre tid (med början i medeltiden) till nutid och presenterar den konstindustriella produktionens föremål från industrialismens genombrott vid 1800-talets talets mitt samt stil- och designhistoria under 1800-tal och 1900-tal. Kursen är uppdelad i två moment:

1. Konsthantverk och inredningskonst i Sverige från medeltiden till ca 1750.
2. Konsthantverk, inredningskonst och konstindustri i Sverige från ca 1750 till slutet av 1900-talet.

Tyngdpunkten ligger på svenskt konsthantverk och svensk konstindustri men med utblickar mot det internationella materialet. Kursen sätter också in konsthantverkets/konstindustrins föremålsgrupper och inredningskonsten i ett brett konsthistoriskt perspektiv. Kursen vänder sig till dem som är intresserade av konsthantverkets föremålsgrupper, inredningskonst, formgivning och designhistoria i Sverige från medeltid till 1900-talets slut.

KURSLEDARE Jan O M Karlsson, universitetslektor vid Akademin för utbildning och ekonomi vid Högskolan i Gävle, tfn 072 303 37 96, e-post: janomkarlsson@hotmail.com
TID Åtta tisdagar kl 13.30-16.30:
25/2 – 15/4
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 950 kr
ARRANGEMANG NUMMER 770

Konstvetenskap A. 30 poäng. Moment 2:4 Renässansens konst och arkitektur

Kursen i Konstvetenskap A behandlar konsten och dess historia från antiken till och med 1800-talet.

Denna delkurs tar upp renässansens konst och arkitektur i Västeuropa under 1400- och 1500-talen, den period som brukar benämnas renässansen. Vi tittar här närmare på den klassiska arkitekturens influenser och stiftar bekantskap med såväl berömdheter som Leonardo da Vinci som mer okända konstnärer verksamma vid tiden.

En termin motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare är välkomna.

KURSLEDARE Pia Melin, fil dr Stockholms universitet, e-post pia.melin@arthistory.su.se
TID Tio tisdagar kl 9.00-12.00:
11/2 – 15/4
LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 950 kr
ARRANGEMANG NUMMER 780

Konstvetenskap B. 30 poäng. Moment 2:4 Svensk konst och arkitektur ca 1500-1700

Konstvetenskap B är indelad i fyra delkurser och vänder sig till deltagare som läst Konstvetenskap A eller har motsvarande kunskaper. Den avser att ge en fördjupning inom svensk bildkonst, konsthantverk och arkitektur från stenåldern till och med 1900-talet. Kursen ges i form av föreläsningar där utrymme för frågor och kortare diskussion finns samt studiebesök.

Delkursen behandlar konsten och arkitekturen under epokerna renässans och barock. Genom att sätta in konsten i ett större socialt sammanhang diskuteras bland annat frågor om stil, genus och social status. Kursen avslutas med ett studiebesök.

En termin motsvarar 7,5 högskolepoäng. Nya deltagare är välkomna.

KURSLEDARE Pia Melin, fil dr Stockholms universitet, e post: pia.melin@arthistory.su.se
TID Åtta tisdagar kl 13.00-15.45:
11/2 – 1/4
LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 950 kr
ARRANGEMANG NUMMER 790

**Litteraturvetenskap.
Grundkurs 30 poäng. Moment 2:4.
Rennässans, barock och upplysningstid.**

I vår kurs i litteraturvetenskap behandlas litteraturen och dess historia från antiken till nutid. Kursen består av fyra moment och löper under fyra terminer. Momenten kan med fördel läsas i en följd, men också som fristående kurser. Syftet med kursen är att vidga förståelsen för olika typer av litterära verk, att ge kunskaper om främst den västerländska litteraturens utveckling, samt att ge inblick i och övning i modern litteraturvetenskaplig teori, metodik och forskning. Denna termin ges moment 2, som behandlar den så kallade tidigmoderna epoken, det vill säga renässans, barock och upplysningstid. Vi möter flera mycket spännande författare och studerar litterära texter i olika genrer: epik, lyrik, prosa och dramatik. Exempel på författare som läses: Petrarca, Boccaccio, Montaigne, Cervantes, Shakespeare, Racine. Fokus ligger på de enskilda texterna, men kursen ger även kunskaper om mera övergripande aspekter av den västerländska litteraturens historia.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng. Inga speciella förkunskaper i litteraturvetenskap krävs. Nya deltagare välkomna.

KURSLEDARE Håkan Trygger, doktorand, Litteraturvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet
e-post: hakan.trygger@littvet.su.se
TID Åtta torsdagar kl 13.00-15.30 med start den 30/1 och därefter varannan vecka
LOKAL Serveringslokalen, Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr
AVGIFT 950 kr
ARRANGEMANG NUMMER 800

**Religionshistoria.
Grundkurs 30 poäng. Moment 1:4.
Introduktion till religionshistorien**

Varför finns religion? Vad berättar myter för oss? Och hur kan vi förstå ritualer och magi? Knappast någon annan företeelse har präglat våra samhällen i historia och nutid i så hög grad som religionen. Kursens inledande moment, motsvarande 7,5 högskolepoäng, erbjuder olika infallsvinklar på de religiösa fenomenen, t ex psykologiska, sociologiska och genusvetenskapliga. Föreläsningarna utgår från exempel ur de olika religionernas rika traditioner för att belysa religionens grundläggande begrepp och funktioner. De fyra momenten i den religionshistoriska grundkursen är fristående och kan läsas var för sig och förutsätter inga förkunskaper i religionshistoria. Vårens moment kan med fördel läsas även av deltagare som tidigare läst senare delar av kursen. Ett studiebesök tillkommer.

LITTERATUR Arvidsson, Stefan, Varför religionsvetenskap? Arvidsson, Stefan och Svensson, Jonas, Människor och makter 2.0. McGuire, Meredith, Lived religion, Private Religion. Pals, Daniel, Eight theories of religion. Sky, Jeanette, Genus och religion.

KURSLEDARE Sten Skånby, fil dr, Religionshistoriska avdelningen, Stockholms universitet, tfn 0708 126 757,

e-post: sten.skanby@rel.su.se

KONTAKTPERSON Anita Kruckenberg, tfn 83 22 95,

e-post: anita.kruckenberg@comhem.se

TID Åtta tisdagar kl 10.00-12.30:

21/1 – 11/3

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 810

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är därför i de flesta fall begränsat till 14 (exklusive kursledaren). Om antalet deltagare är fler eller färre än 14, anges detta vid respektive kurs.

TID Alla språkkurser och en del av de övriga kurserna är läsårskurser. Dock måste ny anmälan göras för deltagande under vårterminen. Nya deltagare är välkomna i mån av plats. Vissa av dessa kurser kan, på grund av att höstterminens kursdeltagare har förtur, vara helt eller nästan helt fulltecknade. Vårterminens kurser pågår vanligtvis under veckorna 5-14. Om någon lektion ställs in, t ex på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen in i veckan efter den ordinarie kurstidens slut.

LOKALERNA är handikappanpassade om inte annat anges. Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymmer. Eftersom vi har ömtåliga parkettgolv, får broddar och broddförsedda skor inte användas inomhus.

KONTAKTPERSON för studiecirkelarna är Astrid Mellbom, tfn 08-765 84 13 (hemtelefon).

Språk

I terminsprogrammet står språkkurserna i ordning efter kraven på förkunskaper.

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Byt därför gärna kursnivå, om du känner att du befunnit dig i fel grupp.

För kurserna i arabiska, engelska, franska, italienska, nygrekiska, ryska, spanska och tyska tillämpar Senioruniversitetet Europarådets nivåskala. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv! Webbaserade tester finns i de vanligaste språken och du kan gratis genomföra testet på nätet: <http://folkuniversitetet.se/Las-mer-om-sprak/Spraktest/Webbaserade-spraktest/>.

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. (Om du t ex har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2.)

NIVÅ A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t ex var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

NIVÅ A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o dyl. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

NIVÅ B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen. Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

NIVÅ B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

NIVÅ C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

NIVÅ C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t ex ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Arabiska talas av bortåt 200 miljoner människor i mer än 20 länder. Skriftspråket kallas modern standardarabiska. Med standardarabiska är det möjligt att göra sig förstådd i hela arabvärlden.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-A2 se här bredvid.

Kommunikativ arabiska, nybörjarkurs, fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Vi lär oss modern standardarabiska – det gemensamma språket för hela arabvärlden. Stor vikt läggs vid att öva att klara sig i vardagssituationer. Vi bygger upp ordförrådet och vi lär oss grammatikens grunder. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE George Nehme, auktoriserad tolk, universitetsstudier i modern standardarabiska, tfn 660 96 32, e-post: nehmegeorge@hotmail.com
STUDIEMATERIAL Arabic with ease (förlag Assimil), fr o m kapitel 14.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00: 3/2-7/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 400

Kommunikativ arabiska, fortsättningskurs

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi fortsätter att bygga upp ordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. Textboken ger en insyn bl a i arabiskt liv och arabisk kultur.

För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitets kurs 160 timmar (åtta terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Nadia Knight, fil kand, tidigare lärare vid bl a Stockholms universitet och UD, tfn 756 11 92, e-post nadia.knight@transit.se.
STUDIEMATERIAL Y Haddad, J Ingle, Simple Arabic; M Gaafar, J Wightwick Easy Arabic Reader fr o m kapitel 13 samt kursledarens eget material.

TID Tolv måndagar kl 11.30-13.00: 27/1 – 14/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 401

Engelska

HUVUDLÄRARE Karin Möller

Beträffande nivåbeteckningarna B1-C1, se sid 27.

Improve your English (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar, grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Karin Möller, fil dr,
tfn 520 128 88, e-post: mollerks@gmail.com
STUDIEMATERIAL R Dahl, Ten Short Stories och H Plith, English Grammar Check (gy kurs A/ steg 5), samt en ny litterär text som bestäms i samråd med deltagarna. Övrigt övningsmaterial tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 402

Improve your English (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar, grammatik- och ordförrådsövningar. I denna kurs finns gott om plats för nya deltagare.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Karin Möller, fil dr,
tfn 520 128 88, e-post: mollerks@gmail.com
STUDIEMATERIAL R Dahl, Ten Short Stories och H Plith, English Grammar Check (gy kurs A/ steg 5), samt ny litterär text som bestäms i samråd med deltagarna. Övrigt övningsmaterial tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio måndagar kl 11.30-13.00: 27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 403

Improve your English (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar, grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Karin Möller, fil dr,
tfn 520 128 88, e-post: mollerks@gmail.com
STUDIEMATERIAL En litterär text som bestäms vid kursstarten i samråd med deltagarna och H Plith, English Grammar Check (gy kurs B/ steg 6). Övrigt övningsmaterial tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio måndagar kl 13.30-15.00:

27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 404

Improve your English (4)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar samt grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Jonathan Stoch, tfn 076 229 82 22,
e-post: jonathan.stoch@folkuniversitetet.se
STUDIEMATERIAL J D Salinger, The Catcher in the Rye och R Gairns, Oxford Word Skills (Intermediate) Student's Pack (Book and CD-ROM). (Kan endast köpas in på www.bokus.com eller www.adlibris.com.)

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00: 28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 405

Improve your English (5)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av diskussion av texter, konversation, videofilm och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
tfn 722 04 23, e-post: gundahlberg@ownit.nu
STUDIEMATERIAL "The Moons of Jupiter" av Alice Munro, fr o m "Bardon Bus".

TID Tio onsdagar kl 15.30-17.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 406

Discussing the Latest News

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. A course for those who want to practise their English by discussing what is on in the media (newspapers, TV). We will focus on current everyday English and a useful modern vocabulary. As an integrated part of the course there will be pronunciation practice, some grammar where needed, introduction of new trends in British and American society.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Jonathan Stoch,
tfn 076 229 82 22

e-post: jonathan.stoch@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 407

Discussing literature

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to participate in a vibrant discussion forum regarding the author's work as well as other chosen articles or materials.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Bradley Knopff, BA in North American Literature, PhD in Social Anthropology
e-post: bdknopff@telia.com

STUDIEMATERIAL A Miller, Echoes Down the Corridor – ©2000 Methuen Press.

TID Tio måndagar kl 15.30-17.00:
27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 408

Franska

HUVUDLÄRARE Lillian Hedman

Nära 120 miljoner människor har franska som modersmål, vilket gör franskan till världens nionde största språk. Franska är officiellt språk eller undervisningsspråk i ett trettiotal länder i Europa, Nord- och Mellanamerika, Afrika och Asien.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C2, se sid 27.

Repetitionskurser (nivå A1 och A2):

Vous avez oublié votre français? (1), andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst litet franska och som tycker dig ha glömt det mesta.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Carola Almqvist, fil kand,
tfn 070 494 90 68,

e-post: carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL S Martin m fl, Escalade 1 fr o m kapitel 10.

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00:
6/2 – 10/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 409

Vous avez oublié votre français? (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp gamla kunskaper samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Lillian Hedman, fil mag,
tfn 712 57 53,

e-post: lillian.hedman@telia.com

STUDIEMATERIAL S Martin m fl, Escalade 2 (text- och övningsbok) fr o m kapitel 10.

TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00:
30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 410

Répétez votre français! (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Per Axel Andrén, fil mag,

tfn 646 21 32,

e-post: peraxel35@hotmail.com

STUDIEMATERIAL M Pettersson m fl, Grande Escalade 3 (allt-i-ett-bok) fr o m kapitel 6.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00:

29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 411

Répétez votre français! (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt att öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margot Björkman, fil mag,

tfn 754 24 73,

e-post: margot.b@tele2.se

STUDIEMATERIAL Pettersson m fl, Grande Escalade 3 fr o m sid 97 samt Simenon, Maigret et le clochard i serien Easy Readers fr o m sid 53, rad 20.

TID Tio fredagar kl 11.15-12.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 412

Répétez votre français! (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sylvia Martin, fil mag,

tfn 0732-098060,

e-post: sylvia.martin@tele2.se

STUDIEMATERIAL Pettersson m fl, Grande Escalade 3 (Allt-i-ett-bok) fr o m kap 5.

TID Tio fredagar kl 11.15-12.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 413

Répétez votre français! (4)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sylvia Martin, fil mag,

tfn 0732-098060, e-post: sylvia.martin@tele2.se

STUDIEMATERIAL Pettersson m fl, Grande Escalade 3 (Allt-i-ett-bok) fr o m kap 5.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00:

27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 414

Répétez votre français! (5)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Carola Almqvist, fil kand,

tfn 070 494 90 68,

e-post: carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL S Martin m fl, Grande Escalade 4.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00:

4/2 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 415

Répétez votre français! (6)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margot Björkman, fil mag,

tfn 754 24 73, e-post: margot.b@tele2.se

STUDIEMATERIAL Pettersson m fl, Grande Escalade 4 fr o m kapitel 5 och G Simenon, Enigmes (Easy Readers).

TID Tio fredagar kl 13.15-14.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 416

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

Littérature, conversation et grammaire (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2+/B1. Syfte: att utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr,
tfn 84 85 18,

e-post: s.dafgard@glocalnet.net

STUDIEMATERIAL E Sandberg, Escalade Littéraire, samt kursledarens eget material.

TID Tio tisdagar kl 13.30-15.00:

28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 417

Littérature, conversation et grammaire (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Carola Almqvist, fil kand,
tfn 070 494 90 68,

e-post: carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL C Gallay, Les Années Cerises samt aktuell realia i form av tidningstexter mm.

TID Tio tisdagar 11.30-13.00:

4/2 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 419

Littérature, conversation et grammaire (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margot Björkman, fil mag,
tfn 754 24 73, e-post: margot.b@tele2.se

STUDIEMATERIAL Delphine de Vigan, No et moi fr o m sid 136 och Jonchère, Escalade Civilisation samt kursledarens eget material.

TID Tio fredagar kl 9.15-10.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 420

Continuez à parler français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att i samband med litteraturläsning utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Lillian Hedman, fil mag, tfn 712 57 53,
e-post: lillian.hedman@telia.com

STUDIEMATERIAL A Camus, L'Étranger kompletterad med N Jonchère, Escalade Civilisation samt kursledarens eget material.

TID Tio torsdagar 9.30-11.00: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 421

Littérature et civilisation (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Läsning av roman, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr,
tfn 84 85 18, e-post: s.dafgard@glocalnet.net

STUDIEMATERIAL E Bernheim, Sa Femme, N Jonchère, Escalade Civilisation, samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio onsdagar kl 15.30-17.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 418

Littérature et civilisation (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1/B2. Syfte: att i samband med litteraturläsningen samtala och utveckla ordförråd och språklig korrekthet. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl a tidningstexter.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Carola Almqvist, fil kand,
tfn 070 494 90 68,

e-post: carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL Irène Némirovsky, La Suite Française, del 1, Tempête en juin fr o m kap 11 och U-B Persson, E Lindfors, Un air du monde français fr o m kap 7.

TID Tio onsdagar kl 13.30-15.00: 5/2 – 9/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 422

Littérature et civilisation (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Litteraturläsning och samtal kring den lästa texten. Dessutom dryftar vi aktuella händelser i det franska samhället med tidningsartiklar som underlag.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr, tfn 84 85 18, e-post: s.dafgard@glocalnet.net
STUDIEMATERIAL T de Rosnay, Le Voisin, fr om kap 7, s 135, samt ytterligare texter som tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 15.30-17.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 424

Littérature et civilisation (4)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Anna-Lena Terrisse, fil mag, tfn 0730-63 34 20 och 654 45 14
e-post: annalenaterrisse@gmail.com

STUDIEMATERIAL A Mabanckou, Le sanglot de l'homme noir (essä 198 s) samt kompletterande litteratur i samråd med kursdeltagarna.
Audio/video: Alain Duhamel, politisk kommentator på RTL, France.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00:
29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 425

Ne cessez pas de parler français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Syfte: att utveckla deltagarnas förmåga att diskutera kring skönlitteratur, aktuella tidningstexter och filmer mm.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Carola Almqvist, fil kand, tfn 070 494 90 68,
e-post: carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL R Gary, La vie devant soi samt realia i form av tidningstexter och inspelat material.

TID Tio onsdagar kl 15.30-17.00:
5/2 – 9/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 426

Littérature et civilisation (5)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2+. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sylvia Martin, fil mag, tfn 0732-098060, e-post: sylvia.martin@tele2.se
STUDIEMATERIAL B Le Callet, Une pièce montée fr o m sid 123 kompletterad med kursledarens eget material.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00: 28/1 – 1/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 427

Avancerade kurser (nivå C1 och C2):

Lecture et discussion (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1/C2. Syfte: att stabilisera deltagarnas goda kunskaper i franska och att utveckla deras förmåga att diskutera med ett rikt och varierat ordförråd med utgångspunkt i texterna.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Renate Gynnerstedt, fil lic, tfn 10 68 61,
e-post: renafe.gynnerstedt@gmail.com
STUDIEMATERIAL A Ferney, Grâce et dénuement samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00: 21/1 – 24/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 428

Lecture et discussion (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ C2. Syfte: att utveckla deltagarnas mycket goda förmåga att uttrycka sig i tal och skrift med ett avancerat ordförråd.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Renate Gynnerstedt, fil lic, tfn 10 68 61,
e-post: renafe.gynnerstedt@gmail.com
STUDIEMATERIAL A Ferney, Grâce et dénuement samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00: 20/1 – 24/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 429

Grekiska, klassisk

HUVUDLÄRARE Staffan Edmar

Grekiska är Europas äldsta litteraturspråk. Grekiskan har påverkat de andra europeiska språken, och grekernas föreställningsvärld har präglat den västerländska kulturen. Fortfarande bildas nya ord med hjälp av grekiskan.

Grekisk dikt och prosa i original och översättning

KURSPLAN STEG A2. Vi fortsätter studiet av Homeros på originalspråket med avsnitt ur Odysseen (sjätte sången) och Iliaden (sjätte sången), därefter läser vi grekisk lyrik hämtad ur en antologi. I anslutning till textstudiet sker språkliga repetitioner utifrån nybörjarboken Från alfa till Antigone och Solders skolgrammatik. Första delen av Lennart Breitholtz antologi Grekisk litteratur i översättning och Dikter och prosa (Litteraturens klassiker) kommer att vara ett komplement till kursens språkstudium. Kursen kommer i största möjliga utsträckning läggas upp efter deltagarnas förutsättningar.

För att delta i denna kurs bör du ha studerat klassisk grekiska minst 100 timmar (fem terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Staffan Edmar, fil lic,
tfn 649 23 45,

e-post: staffan.edmar@telia.com

STUDIEMATERIAL B Edmar, Ur Odysseen och Iliaden, I. Düring, Grekisk lyrik och Breitholtz: Grekisk litteratur, Dikter och prosa (Litteraturens klassiker).

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:

29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 432

Grekiska, nygrekiska

Den klassiska grekiskan lever vidare i sitt dotterspråk nygrekiskan, även om språket naturligtvis har förändrats sedan Platons och Sofokles tid. Nygrekiska talas idag av ungefär 12,5 miljoner människor. Det är officiellt språk i Grekland och republiken Cypern liksom i EU.

Beträffande nivåbeteckningarna A2-B1, se sid 27.

Nygrekiska – lägre nivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: Att fortsätta att bygga upp ett basordförråd och träna på grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turistsituationer. Det kommer också att bli en liten orientering om det moderna Greklands samhällsliv och kultur. För att delta i denna kurs bör du ha följt kurs i ämnet om 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Eva Broman, fil lic,

tfn 85 44 27, e-post: evabro@ling.su.se

STUDIEMATERIAL Ellinika Tora 1+1 och skönlitterära texter som tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio onsdagar kl 17.15-18.45:

29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 433

Nygrekiska – mellannivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen syftar främst till att ge teoretiska och praktiska kunskaper i det nygrekiska språket. Vi gör praktiska övningar i tal och skrift och tränar oss i att hantera konkreta situationer i vardagslivet. För att delta i denna kurs bör du ha studerat nygrekiska minst 220 timmar (11 terminer) vid Senioruniversitet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Agnes Sannergren, tfn 717 64 14,

e-post: euroscandguide@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Ellinika Tora 1+1 (fr o m kap 15, I Niki ke i alli kap 13 lättläst text), Hellenikos politismos (Grekisk kultur – Den mykenska tiden, det trojanska kriget och mytologin (fr o m kap 4), Bok 1.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00: 27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 434

Nygrekiska – högre nivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen syftar till att ge ökade teoretiska och praktiska kunskaper i det nygrekiska språket men också kunskap om det nygrekiska samhällets historia och litteratur. Vi fortsätter att utveckla den språkliga kommunikationsförmågan och skriver kortare uppsatser på nygrekiska.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Agnes Sannergren,
tfn 717 64 14,

e-post: euroscandguide@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Hazis, To diplo vivlio (fr o m del 2, kap 14), Hellenikos politismos (Grekisk kultur – Den byzantinska perioden kap 8 samt aktuella texter, dikter (t ex Seferis) och artiklar från internet som kursledaren tillhandahåller.

TID Tio måndagar kl 11.15-12.45:
27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 435

Italienska

HUVUDLÄRARE: Lena Malmström

Italienska språket är sedan 1300-talet grund för en viktig litterär utveckling i Europa. I Italien verkade Dante, Boccaccio och Petrarca. Utvecklingen har fortsatt över renässansen och upplysningstiden in i våra dagar med stora författarnamn.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C1, se sid 27.

Nybörjarkurs i italienska andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardags-samtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet om 20 timmar eller ha motsvarande kunskaper

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Lena Malmström, fil mag,
tfn 25 54 37, e-post: malmstrom.lena@telia.com

STUDIEMATERIAL Ziglio – Rizzo Espresso 1 fr o m kap 5 (Finns att köpa i Studium Bookshop, Karlavägen 4). Stencilerad svenskspråkig ordlista kan inköpas genom kursledaren.

436, GRUPP 1:

TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00: 30/1- 3/4

LOKAL Hagatan 1, 1 tr rum Oxford

437, GRUPP 2:

TID Tio måndagar kl 15.30-17.00: 27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 436, 437

Buon Viaggio 2 – italienska fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1/A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardags-samtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Eva Wikström, fil mag, tfn 644 36 11

STUDIEMATERIAL M Ruppel Olsson, Buon Viaggio, del 2, fr o m kap 7.

TID Tio onsdagar kl 13.30-15.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 438

Espresso 1 – italienska fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1/A2. Syfte: att öva på att klara sig i vardagliga samtal och turistsituationer.

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och hörförståelse genom hörövningar.

För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Z Rizzo, Espresso 1 (Finns i Studium bokhandel) fr o m kap 8.

TID Tio måndagar kl 13.30-15.00: 27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 439

Italienska sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Kompendium från kursledaren.

TID Tio fredagar 31/1 – 11/4 (en veckas uppehåll).

440, GRUPP 1: kl 13.30-15.00

441, GRUPP 2: kl 15.15-16.45

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 440, 441

Italienska sjunde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska vid Senioruniversitetet 120 timmar (sex terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Kompendium från kursledaren.

TID Tio måndagar kl 15.15-16.45:

27/1 – 7/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 442

Chiaro! – italienska åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att fortsätta att bygga upp basordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt i vardagliga samtal.

För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL G De Savorgnani – C Cordera Alberti, Chiaro! A2 – Libro dello studente (inkl elev-CD + CD ROM), fr o m kap 4.

TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 443

Espresso 3 (1) – italienska åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att arbeta vidare med ordförråd och grammatik på denna nivå. Vikt läggs vid att öva vardagliga samtal, att träna hörförståelse genom hörövningar och att läsa texter. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska 140 timmar (sju terminer) på Senioruniversitet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Z Rizzo, Espresso 3 (Finns i Studium bokhandel Karlavägen 2) fr o m kap 1.

TID Tio tisdagar kl 13.30-15.00: 28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 444

Un po' di tutto – italienska tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att fördjupa språkkunskaperna genom att arbeta med ordförråd, grammatik och vardagliga samtal. Vi kommer att utveckla språkkunskaperna och fördjupa kunskaperna i italienskt samhällsliv och kultur. En enklare roman kommer att läsas och i samtalen kring denna utvecklas förmågan att kommunicera muntligt. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska vid Senioruniversitetet 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE **LEDARE** Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL M Agus, Mal di pietre – Easy readers (Finns i Studium bokhandel Karlavägen 2).

TID Tio måndagar kl 15.30-17.00:
27/1 – 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 445

Italienska tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Att befästa basordförrådet och den grundläggande grammatiken samt att öva vardagliga samtal. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska vid Senioruniversitetet 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Kompendium från kursledaren.

TID Tio fredagar kl 9.30-11.00:
7/2 – 25/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 446

Espresso 3 (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift samt fördjupning i italienskt samhällsliv och kultur med utgångspunkt i kursböckerna. Kursen består av konversation och hörövningar, utveckling av ett medelsvårt ordförråd samt träning på medelsvår grammatik och vardagliga samtal. Autentiska texter kommer att läsas samt en enklare roman som bestäms under kursens gång.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Bali, Rizzo, Espresso 3, fr o m kap 9.

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00:
30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 447

Leggere, scrivere, parlare (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+. Syfte: att arbeta vidare med ordförråd och grammatik på denna nivå samt läsa enkla/förenklade tidningsartiklar som behandlar italienska förhållanden och därvid utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Kompendium från kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 15.30-17.00:
28/1 – 8/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 448

Leggere, scrivere, parlare (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Syfte: att arbeta vidare med ordförråd och grammatik på denna nivå samt läsa enkla/förenklade tidningsartiklar som behandlar italienska förhållanden och därvid utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Kompendium från kursledaren.

TID Tio fredagar kl 11.15-12.45:
7/2 – 25/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 449

Un romanzo italiano

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2+. Syfte: att fördjupa språkkunskaperna genom att läsa och samtala kring den italienska romanen och genom fördjupning av vissa grammatiska moment. Vi följer också med och diskuterar vad som händer i Italien med utgångspunkt från italienska dagstidningar och TV.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL P Giordano, La solitudine dei numeri primi fr o m sid 170.

TID Tio tisdagar kl 15.15-16.45: 28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 450

Storia della letteratura italiana

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Syfte: att fördjupa kursdeltagarnas språkkunskaper genom att analysera italiensk litteraturhistoria och läsa texter som har haft relevant betydelse för utvecklingen av den italienska litteraturen.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL P E Balboni – A Biguzzi,
La letteratura italiana per stranieri fr o m
Il primo novecento.

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:
30/1 – 10/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 451

L'Italia e i suoi film

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Syfte: att presentera italienska filmer och sedan tillsammans med kursdeltagarna göra en analys av dem. Deltagarna ska under kursen tränas i att uttrycka sig på god italienska samt debattera och argumentera för sina åsikter. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare italienska filmkurser.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Antonello Motta, fil dr,
e-post: antonellomotta@hotmail.com

STUDIEMATERIAL DVD-filmer och material som hämtas från internet.

TID Tio torsdagar kl 15.15-16.45:
30/1 – 10/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 452

Kinesiska

Kinesiska (rikskinesiska/mandarin) är det officiella språket i Kina, Taiwan och Singapore och talas av mer än 1,3 miljarder människor. Kinesiska är det språk som talas av flest personer i världen.

Kinesiska (mandarin) – sjätte terminen

Vi lär oss att hantera vardagssituationer som att fråga efter vägen, beställa mat, besöka läkare etc. I kursen ingår även en orientering om den rika kinesiska kulturen.. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs i ämnet om 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Yuchin Peng, M A (i pedagogik och lingvistik – Chinese as a second language),
tfn 0760 720 862,

e-post: gyokukinn@gmail.com

STUDIEMATERIAL J Björkstén, Kinesiska språket i Mittens rike fr o m kap 18.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00:
29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 454

Latin med allmän språkkunskap

HUVUDLÄRARE Staffan Edmar

Att studera latin, en gång romarrikets och därmed hela Medelhavs världens officiella språk, innebär en språklig, litterär och kulturhistorisk vandring genom årtusenden fram till vår egen tid.

Ord med historia – allmän språkkunskap

De klassiska språken, latin och grekiska, har under århundraden berikat de flesta västerländska språken genom att till dem förmedla en mängd ord och begrepp. Denna process fortgår än i våra dagar. Vi studerar de internationella ordens uppbyggnad och kulturhistoriska innehåll med utgångspunkt i de klassiska språken. Kända latinska sentenser analyseras och översätts. Vi studerar och analyserar också lånord i moderna texter på svenska och engelska. I mån av intresse tittar vi också på terminologiskt latin, t ex medicinskt. Kursen omfattar endast en termin och kan antingen läsas som en fristående kurs eller som en förberedelse för kommande studier i latin eller klassisk grekiska.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Hans Nyman, fil lic,
tfn 724 81 82, e-post: hans.b.nyman@telia.com
STUDIEMATERIAL Ellegård, Olofsson, Klassiska ord (kan inköpas genom kursledaren).

TID Tio fredagar kl 9.15-10.45: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

ARRANGEMANG NUMMER 481

Lär dig latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG A1. (Nybörjare, andra terminen). I denna kurs går vi från mycket enkelt latin – sentenser och korta inskrifter – till sammanhängande text. Vi studerar också Bayeux tapeten, som med färgbilder och latinsk text livfullt berättar om slaget vid Hastings 1066. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs på 20 timmar vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Staffan Edmar, fil lic,
tfn 649 23 45, e-post: staffan.edmar@telia.com
STUDIEMATERIAL S Edmar, Ditt latin. En språklig och kulturhistorisk promenad fr o m sid 66.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00: 28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 455

Lär dig mera latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG A2. Vi fortsätter latinstudierna med kursboken Vivat lingua Latina.

För att delta i denna kurs bör du ha studerat latin 60 timmar (tre terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Mariana Larsson, fil mag,
tfn 742 28 11,
e-post: 087422811@telia.com

STUDIEMATERIAL S Edmar, Vivat lingua Latina fr o m sid 177.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:

29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 456

Lär dig ännu mera latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG B1. Under våren avslutar vi våra studier i läroboken. Vi fortsätter läsningen av Versio Vulgata och studerar några medeltida texter som t ex valda delar av Carmina Burana och några kristna hymner. Vidare får vi följa skalden Horatius resa från Rom till Brundisium i en prosaversion av hans berömda satir. Inom området allmän språkkunskap bekantar vi oss med det grekiska alfabetet och dess historia och studerar några vanliga grekiska ordstammar och prefix i svenska lånord. Kunskaperna i den latinska grammatiken finnslipas genom studium av gerundium och gerundivum. Våren avslutas med ett studiebesök på Millesgården där vi bl a besöker Carl Milles antiksamling. För att delta i denna kurs bör du ha studerat latin 100 timmar (fem terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Anders Ohlsson, fil mag,
tfn 647 85 88,
e-post: aoh@comhem.se

STUDIEMATERIAL S Edmar, Vivat lingua Latina fr o m sid 226.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:

29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 457

Vivat litteratura Latina!

KURSPLAN STEG B 1. Vi fortsätter lyrikstudiet genom att studera Ovidius, som gått till eftervärlden för sina många mytologiska förvandlingssagor. Vi läser sedan en essä av Seneca och några brev av Plinius. För att delta i denna kurs bör du ha studerat latin 140 timmar (sju terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Staffan Edmar, fil lic,
tfn 649 23 45,

e-post: staffan.edmar@telia.com

STUDIEMATERIAL S Edmar, Vivat litteratura Latina fr o m sid 83.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 458

Cicero och Caesar – klassikernas klassiker.

KURSPLAN STEG B2. Vi avrundar höstterminen med några resterande intressanta texter av Cicero. Språkligt går steget från Cicero till Caesar mot klarhet och enkelhet. Politiskt går det till Ciceros politiska ovän men ingalunda personliga fiende. Ciceros storhet som författare erkändes av alla bildade romare, även av Caesar. Han kunde ju själv hantera både pennan och svärdet. Vi undviker svärdet så gott det går. Texterna kommer att visa mer av Caesars intresse för folkens kultur och religion. Vi tar också upp latinets inflytande på de moderna språken inte bara i fråga om rena lånord utan också beträffande de ofta förbisedda översättningslånen. Den latinska grammatikens påverkan, rentav påtryckning på modernspråkliga grammatikor berörs också.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Hans Nyman, fil lic,
tfn 724 81 82, e-post:

hans.b.nyman@telia.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 459

Oxford Latin Course, Part III/Oxford Latin Reader

KURSPLAN STEG B2+. Under våren avslutar vi våra studier i Oxford Latin Course. Vi följer skalden Horatius liv och verk med valda delar av hans verk. Dessutom läser vi i urval texter av Augustus Res Gestae, Vergilius Aeneiden och Tacitus Agricola. Inom den latinska grammatiken detaljstuderar vi bl a oratio obliqua och användningen av indikativ och konjunktiv. I Oxford Latin Reader läser vi eventuellt några mera sammanhängande texter av t ex Cicero och Livius. Våren avslutas med ett studiebesök på Millesgården där vi bl a besöker Milles antiksamling.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Anders Ohlsson, fil mag,
tfn 647 85 88, e-post: aoh@comhem.se

STUDIEMATERIAL M Balme and J Morwood,
Oxford Latin Course, Part III, fr o m kap 51.

TID Tio onsdagar kl 13.15-14.45: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 460

Kulturinflenser

KURSPLAN STEG C2. Vi kommer att studera texter, skrivna på latin från 300-talet till 1900-talet. De valda texterna kommer att belysa hur skolor, universitet, kyrkor, kloster och vetenskapliga institutioner i hela Europa i växelverkan påverkat varandra. Rimberts beskrivning av Ansgars resa och uppdrag, Vita Ansgarii och Adam av Bremens redogörelse Descriptio insularum Aquilonis är viktiga källtexter för vår kunskap om Norden. Norra Europa knyts till övriga Västerlandet genom skolväsendets utveckling, genom såväl universiteten som etableringen av undervisning på lägre stadier. Saxo Grammaticus har beskrivit hur danskar, norrmän och svenskar både bekrigat och sökt stöd hos varandra. Thomas av Aquino utvecklade skolastiken. Gustav II Adolf återupprättade Uppsala universitet. Drottning Kristina införde en ny skolordning. Av Carl von Linné väljer vi någon vetenskaplig text på latin. Kursdeltagarna deltar i diskussionen om texterna.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Mariana Larsson, fil mag,
tfn 742 28 11, e-post: 087422811@telia.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio onsdagar kl 13.30-15.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 461

Ryska

Ryska är ett av världens tio största språk och modersmål för cirka 150 miljoner människor. Alfabetet bygger på de grekiska bokstäverna men innehåller ett antal bokstäver som inte finns i något annat alfabet.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C1, se sid 27.

Nybörjarkurs i ryska, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
tfn 722 04 23,

e-post: gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Ruslan, Ryska 1, text- och övningsbok fr o m kap 3. Beställs via:
www.riconsulting.se (en ny adress i Sverige).

TID tisdagar kl 13.30-15.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 462

Ryska – sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
tfn 722 04 23,

e-post: gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Ruslan, Ryska 2, text- och övningsbok fr o m kap. 6-7. Beställs via:
www.riconsulting.se.

TID Tio måndagar kl 11.30-13.00:
3/2 – 7/4.

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 463

Lär dig mera ryska

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2+. Syfte: Att bygga upp ett basordförråd och träna på grundläggande grammatik och vardagliga samtal. Ett centralt inslag i kursen är den mångfacetterade ryska kulturen. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet minst 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
tfn 722 04 23, e-post: gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL S Fleming, S Kay, Colloquial Russian fr o m kap 6-7.

TID Tio onsdagar kl 13.30-15.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 464

Ryska – konversation och textläsning

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen upptar muntliga övningar, grammatik, hörövningar och realia samt textläsning. Nya kursdeltagare är välkomna.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Svetlana Petelius, tfn 94 27 63
e-post: svetlana.petelius@telia.com.

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålles av kursledaren.

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 465

Ryska – textstudier och grammatik

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Varierat kursinnehåll med tonvikt på muntlig färdighet, grammatik och översättning. Vi läser utdrag ur böcker av moderna ryska författare. Efter samråd med kursledaren är nya deltagare välkomna.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Helene Carlbäck, fil dr, docent,
tfn 070-6598025, e-post: helene.carlbäck@sh.se

STUDIEMATERIAL Modern rysk prosa varvas med tidningsartiklar.

TID Tio onsdagar kl 15.30-17.00:

29/1 – 16/4 (två veckors uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 466

Spanska

HUVUDLÄRARE Hans L Beeck

Spanska talas i dag av bortemot 500 miljoner människor i fyra världsdelar. Det är officiellt språk i 21 länder. Cirka 90 procent av de spansktalande bor i Nord- och Sydamerika. I USA talar över 35 miljoner människor spanska till vardags. Huvuddelen av spanskans ordförråd kommer från latinet.

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2, se sid 27.

Nybörjarkurs i spanska, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs om 20 timmar eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Hans L Beeck, fil mag,
tfn 667 79 08, e-post: beeck1@gmail.com
STUDIEMATERIAL Håkanson m fl, Buena idea 1,
Textbok, Övningsbok och Elevfacit fr o m kap 8.
TID Tio fredagar: 31/1 – 4/4
490, GRUPP 1: kl 9.15-10.45
467, GRUPP 2: kl 15.00-16.30
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 490, 467

Spanska – fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1/A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
tfn 84 81 45,
e-post: kjrindar@gmail.com
STUDIEMATERIAL Masoliver m fl, Por supuesto,
Segundo paso + övningsbok fr o m kap 7.
TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00:
30/1 – 3/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 468

Spanska fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1/A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Birgitta Meissner, fil mag,
tfn 91 18 57,
e-post: birgitta.meissner@comhem.se
STUDIEMATERIAL Masoliver m fl, Por supuesto,
Segundo paso, Textbok och övningsbok
fr o m kap 7.
TID Tio måndagar kl 13.30-15.00:
27/1 – 31/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 469

Caminando 2 – spanska sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: Att bygga upp ett basordförråd och träna på grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Christer Nordstrand, fil mag,
tfn 668 23 22,
e-post: christer.nordstrand@gmail.com
STUDIEMATERIAL E Waldenström m fl,
Caminando 2, fr o m unidad 5.
TID Tio tisdagar 15.30-17.00:
21/1 – 25/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 470

De acuerdo 2 – spanska åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: Att bygga upp ett basordförråd och träna på grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska minst 140 timmar (sju terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
tfn 84 81 45,

e-post: kjrindar@gmail.com

STUDIEMATERIAL Barnéus m fl, De acuerdo 2
fr o m kap 7.

TID Tio torsdagar 11.30-13.00:
30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 471

Caminando 3 – spanska åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: Att bygga upp ett basordförråd och träna på grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Catalina Arianzen, fil dr,
tfn 93 22 63 eller 073 072 51 00,

e-post: catalina.arianzen@gmail.com

STUDIEMATERIAL E Waldenström m fl,
Caminando 3 fr o m unidad 4.

TID Tio tisdagar 13.30-15.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 472

Muerte en el barrio – spanska tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Att fortsätta att bygga upp och befästa basordförrådet, träna grammatiska strukturer, öva vardagliga samtal och turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska minst 180 timmar (nio terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Astrid Mellbom, fil lic, tfn 765 84 13,
070 228 09 41, e-post: astrid.mellbom@telia.com

Catalina Arianzen, fil dr,

tfn 93 22 63 eller 073 072 51 00, e-post:

catalina.arianzen@gmail.com (17/2 och 17/3)

STUDIEMATERIAL A Sastre, Muerte en el barrio,
utg. av B Harling (Finns att låna på Senior-
universitetet) kompletterad med texter som kurs-
ledaren tillhandahåller, samt Sjölin, Falk,
Övningsbok 2 till Spansk grammatik.

TID Tolv måndagar kl 9.30-11.00:

27/1 – 14/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 473

Spanska texter och konversation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+/B2. Syfte: att studera texter som behandlar kultur och vardagsliv i Spanien och Latinamerika. I samband med läsningen av texterna görs muntliga övningar och grammatiska iakttagelser.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Catalina Arianzen, fil dr,
tfn 93 22 63 eller 073 072 51 00,

e-post: catalina.arianzen@gmail.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av
kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 15.30-17.00:

28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 474

Tyska

HUVUDLÄRARE Margareta Borg

Tyska är ett av Europas viktigaste språk och modersmål för cirka 100 miljoner människor. Det är huvudspråket i tre stater: Tyskland, Österrike och Schweiz.

Beträffande nivåbeteckningarna A2–B2, se sid 27.

Tyska – lättare texter (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Hans L Beeck, fil mag,

tfn 667 79 08,

e-post: beeck1@gmail.com

STUDIEMATERIAL Johansson m fl, Einverstanden 1 fr o m kap 11.

TID Tio fredagar kl 13.15-14.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr., rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 476

Tyska – lättare texter (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Repetition av grundläggande grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Kjell Rindar, fil mag, tfn 84 81 45,

e-post: kjrindar@gmail.com

STUDIEMATERIAL Moldrickx-Sölch m fl, Einverstanden 2 fr o m kap 9.

TID Tio fredagar kl 13.15-14.45:

31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 477

Tyska – lättare texter (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Repetition av grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,

tfn 84 81 45, e-post: kjrindar@gmail.com

STUDIEMATERIAL Hofbauer, Karnland m fl Lieber Deutsch 4 (Liber) fr o m kap 5 samt F von Schirach, Verbrechen (Piper Verlag).

TID Tio fredagar kl 11.15-12.45: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 478

Tysk konversation och textläsning

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Att utveckla språkfärdigheten främst i tal men även i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussioner med utgångspunkt bl a i den lästa texten. Kursen omfattar även grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margareta Pettersson, fil mag,

tfn 668 65 06, e-post: meg.pettersson@gmail.com

STUDIEMATERIAL En roman/novellsamling som meddelas vid första lektionstillfället (det går även bra att ringa kursledaren och få besked om detta ca en vecka före kursstart) samt aktuella texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:

30/1 – 10/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 479

Die Entdeckung der Currywurst

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Syfte: Att fördjupa språkkunskaperna genom grammatikrepetition och övningar i grammatik och ordkunskap. Konversation i anslutning till de lästa texterna.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margareta Borg, fil mag, tfn 660 91 45

STUDIEMATERIAL U Timm, Die Entdeckung der Currywurst fr o m kap 4 och W Borchert, Marguerite (novell).

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00: 29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 480

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar, andra terminen

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt ”gymnastisera” hjärnan? – I denna kurs kommer vi under vårterminen att gå igenom några delar av gymnasieskolans kurs 1: geometri, sannolikhetslära och statistik samt grafer och funktioner. Kursdeltagarna förutsätts vara beredda att mellan lektionstillfällena arbeta självständigt med hemuppgifter. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs på Senioruniversitetet eller ha kunskap om aritmetik (tal) och algebra.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Anna Högberg, fil mag,
tfn 766 37 57,

e-post: anna.hogberg45@gmail.com

STUDIEMATERIAL Natur Kultur Matematik 5000,
1b vux kap. 4, 5 och 6.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00:
28/1 – 1/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 500

Litteratur

Tre litterära klassiker

En kurs i första hand för dig som har ett djupare intresse av att läsa, analysera och diskutera just litterära klassiker. De aktuella verken belyses ur såväl historisk som litteraturvetenskaplig synvinkel. Under våren behandlar vi tre verk: H Martinson, Nässlorna blommar, W Shakespeare, En midsommarnattsdröm och N Machiavelli, Fursten, kap 18 (Hur en furste bör hålla sina löften). Högst 15 deltagare.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Margareta Borg, fil mag,
tfn 660 91 45

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00:
30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 501

På spaning i poesi

Vi fortsätter de litterära spaningarna med tyngdpunkt på nutida och 1900-talspoesi.

Vi gör utflykter till både äldre och yngre diktning. Anknytning till konst och musik kommer även i fortsättningen att finnas med. Högst 16 deltagare.

KURSTID Läsåret 2013/14

LEDARE Sonja Fredriksson, fil kand,
tfn 783 03 28,

e-post: sonjafredriksson@live.se

STUDIEMATERIAL L Elleström, Visuell ikonicitet i
lyrik.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:
29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 502

Krilon och sökandet efter demokratis grunder

Eyvind Johnsons romantrilogi handlar om fastighetsmäklaren Johannes Krilon. Den utspelar sig i Sverige under andra världskrigets och nazismens hot. En liten grupp medelålders män möts regelbundet för att samtala om viktiga ämnen i en samtid där samtalet ersatts av politiska megafoner. Krilongruppens plädering för den lilla gruppen och det fria samtalet som vaccination mot auktoritära ideologier har också något att säga vår egen tid när smartphone, facebook och twitter är på väg att urholka det mänskliga mötet ansikte mot ansikte och fascism och rasism breder ut sig i Europa.

Grupp Krilon (1941), Krilons resa (1942) och Krilon själv (1943) är mastig läsning men väl värd besväret. Som bredvidläsning kan Per Anders Wiktorssons intressanta Den utvidgade människan (2010) användas. Till första sammankomsten läses de tio första kapitlen i Grupp Krilon.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Maria Bergom Larsson, fil dr,
fd gymnasielärare och kulturskribent,
tfn 26 80 91,

e-post: maria_bergom_larsson@hotmail.com

TID Tio måndagar kl 11.30-13.00:
27/1 – 7/4 (ej 10/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 503

Teater

Fyra pjäser – fyra uppsättningar

Vad händer med en pjästext när den sätts upp på scenen? Den frågan är utgångspunkt i den här kursen. Först läser vi, analyserar och diskuterar några (sannolikt fyra stycken) pjästexter som spelas på teatrarna i Stockholm i vår. Därefter ser vi de uppsättningar som pjäserna bygger på och analyserar dessa. Våra samtal fokuserar både på förhållandet text – uppsättning och på uppsättningen som självständigt konstverk. Vi kommer att undersöka pjäsernas tillkomstsituation men också ställa oss frågan om vilken relevans texterna har idag. Kursen erbjuder möjligheter till spännande, livliga och lärorika samtal om teater. De pjäser/uppsättningar vi kommer att behandla meddelas vid kursstarten. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare kurser. Biljettpriserna ingår inte i avgiften.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Anders Bäckström, doktorand i teatervetenskap, regissör och dramaturg, tfn 644 18 42, e-post: andba@comhem.se

TID Sju torsdagar kl 15.30-17.00:

30/1 – 3/4 (kursledaren meddelar vid terminsstart exakta datum) samt tre måndagar kl 15.30-17.00: 7/4, 14/4 och 28/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 504

Film

Filmkunskap: Italiensk filmhistoria från 70-talet till idag

Syfte: Analysera utvecklingen i den italienska filmhistorien från 70-talet till idag genom att se hur de tidigare regissörerna har påverkat de nya generationerna.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Antonello Motta, fil dr i teatervetenskap vid Stockholms och Turins universitet, e-post: antonellomotta@hotmail.com

TID Tio måndagar kl 13.30-15.00:

27/1 – 7/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 505

Skrivande

Att skriva sitt liv, grundkurs, andra terminen

Självbiografiskt skrivande på prosa. En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som vi lär oss om skrivandets hantverk och övar oss i att ge och ta emot respons. Vi förutsätter att du har tillgång till dator och möjlighet att skicka och ta emot e-post. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper. Nya kursdeltagare uppmanas kontakta kursledaren för information om kursens upplägg. Högst 9 deltagare.

KURSTID Läsåret 2013/14

STUDIEMATERIAL Bruzæus, Rönquist-Germanis, ”det var en gång... om konsten att skriva sitt liv” (finns bl a hos Faun förlag och Adlibris).

AVGIFT 1050 kr

LEDARE Monica Rönquist-Germanis, fil mag, tfn 070-746 12 03,

e-post: monica.germanis@gmail.com

TID Fem torsdagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.00-17.00 (inkl 15 min paus):

30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 27/3 (ev en veckas uppehåll)

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej handikappanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 506

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, tfn 070 741 39 38,

e-post: mabrz@telia.com

TID Fem måndagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.15-17.15 (inkl 15 min paus):

27/1, 10/2, 24/2, 10/3, 24/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

ARRANGEMANG NUMMER 507

Att skriva sitt liv, fördjupning, andra terminen

För dig som vill utveckla din skapande och språkliga förmåga ytterligare i att skriva självbiografiskt. Det är önskvärt att du har tillgång till dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens fördjupningskurs eller ha mot-

svarande kunskaper. Nya kursdeltagare uppmanas kontakta kursledaren för information om kursens upplägg. Högst 9 deltagare.

KURSTID Läsåret 2013/14

STUDIEMATERIAL Bruzæus, Rönquist-Germanis, "det var en gång... om konsten att skriva sitt liv" (finns bl a hos Faun förlag och Adlibris).

AVGIFT 1050 kr

LEDARE Monica Rönquist-Germanis, fil mag, tfn 070-746 12 03

e-post: monica.germanis@gmail.com

TID Fem torsdagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.00-17.00 (inkl 15 min paus):

6/2, 20/2, 6/3, 20/3, 3/4 (ev en veckas uppehåll)

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej handikappanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 508

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, tfn 070 741 39 38, e-post: mabrz@telia.com

TID Fem måndagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.15-17.15 (inkl. 15 min paus):

3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 31/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

ARRANGEMANG NUMMER 509

Försommarkurs i kreativt skrivande

Hur skriver man en bra dialog, vad är det som gör att personerna blir levande? Vad betyder miljöskildringen och valet av perspektiv för texten? Hur gestaltar jag mina känslor och hur berättar man i scener? Detta är frågor man ofta stöter på i det litterära skrivandet och vårt svar är: Öva! Under en vecka kommer vi därför att ägna oss åt roliga och kreativa skrivövningar i det litterära berättandet. Kursen är en repris av förra årets kurs. Nya sommarkursdeltagare har förtur.

Det finns två parallella grupper med högst 12 deltagare per grupp.

TID Måndag – fredag kl 10.00– 15.00 (inkl 15 minuters kaffepaus och 60 min lunchrast): 12 – 16/5

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, tfn 070 741 3938,

e-post: mabrz@telia.com och

Monica Rönquist-Germanis, fil mag, tfn 070 746 12 03,

e-post: monica.germanis@gmail.com

LOKAL Hagagatan 1, rum Bologna och Oxford

AVGIFT 1050 kr

ARRANGEMANG NUMMER 550/551

Historia

Egyptens historia ca 10.000 f Kr – ca 400 e Kr

Vi börjar från början och arbetar oss genom historien t o m grekisk-romersk tid. Egypternas egna texter, arkeologiska lämningar t ex boplatser, tempel, gravar och föremål av olika slag är våra källor. Målet är att få en uppfattning om landet och hur det kunde vara att leva i Egypten under olika tidsperioder.

Cirkeln bygger på att deltagarna är aktiva genom förberedelser inför diskussioner under mötena. Deltagarna kan, om de så önskar, också tillsammans med cirkelledaren besluta om vilka teman som behöver ges mer tid och fördjupning. Ett besök på Medelhavsmuseets nya egyptiska avdelning kommer anordnas. Kostnaden för studiebesöket ingår inte i kursavgiften. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Gunhild Frylén, egyptolog, jur kand, tfn 756 31 37, e-post: gunhild.frylen@telia.com

STUDIEMATERIAL B Manley, The Penguin Historical Atlas of Ancient Egypt (1996) (finns på Adlibris).

TID Tio tisdagar kl 13.30-15.00:

28/1 – 8/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 510

Från Alexander I till Putin

Vi börjar med en kort tillbakablick på Peter I och Katarina II:s försök att modernisera Ryssland för att sedan undersöka de svensk-ryska förbindelserna under samma period. Själva kärnan i kursen kommer att beröra ett antal teman kring tsarernas politik fram till tsardömet fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden, Chrusjtjov, Brezjnev och därpå sovjetstatens fall under Gorbatjov. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också att behandlas. Kursdeltagarna och kursledaren kommer gemensamt besluta vilka teman som skall ges mera tid och fördjupning. Om intresse finns, kan kursen avslutas med en resa till Sankt Petersburg och/eller Moskva. Högst 14 deltagare

KURSTID Vt 2014

LEDARE Helmut Lechner, fil mag, tfn 070 640 94 34,

e-post: magic09tumleh@live.se

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:
30/1 – 10/4 (en veckas uppehåll)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 511

Från Wilson till Obama

Vi startar med att beskriva USAs födelse som nation och nationens konstitution, för att sedan kort behandla inbördeskriget och slaveriets avskaffande. Kring år 1900 har nationens ekonomiska och militära styrka vuxit och landet betraktas nu som en av stormakterna. Under president Wilson deltar USA i första världskriget och bidrar i hög grad till axelmakternas nederlag. Vi kommer att analysera orsakerna till den stora depressionen och landets deltagande i andra världskriget och det kalla kriget.

Under Kubakrisen 1962 befinner sig världen vid randen av ett kärnvapenkrig. En annan konflikt som är mycket lång och smärtsam för de stridande är Vietnamkriget. Vi kommer också att undersöka landets inrikes- och utrikespolitiska problem under 80- och 90-talet fram till 2008. En fråga som många ställer sig idag är: Finns det tecken som tyder på att USA håller på att abdikera från posten som världspolis och ledande industrination? Högst 14 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Helmut Lechner, fil mag,
tfn 070 640 94 34,

e-post: magic09tumleh@live.se

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00:
30/1 – 10/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 512

Kvinnohistoria – kvinnors liv, arbete och hälsa under 1900-talet

Vi studerar kvinnors livsvillkor och livsval i Sverige under 1900-talet. Berättelser av kvinnor från olika samhällsklasser och livsmiljöer utgör underlag för kursen. Teman som kommer att beröras är uppväxtförhållanden, utbildning, familjebildning, barnafödande, förvärvsliv, om-sorgsarbete och hälsa. Vi studerar också hur kvinnors liv påverkats av de stora förändringar som skett under förra seklet vad gäller kvinnors rättigheter och möjligheter i samhället. Vi knyter även an till nutida feministisk forskning och kvinnors livsvillkor idag. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Gunilla Carlstedt, läkare och livshistorie-forskare, tfn 08 18 43 12,

e-post Gunilla.Carlstedt@telia.com

STUDIEMATERIAL Meddelas senare.

TID Åtta onsdagar kl 15.30-17.00:
29/1 – 26/3 (med uppehåll v 9)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 700 kr

ARRANGEMANG NUMMER 513

Släktforskning, grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. Introduktion till moderna hjälpmedel som cd-skivor och internet, ingår också. Vi gör även ett studiebesök på Riksarkivet i Arninge, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Ulf Berggren,
tfn 36 78 69,

e-post: ulfbulfb@yahoo.se

STUDIEMATERIAL Clemensson, Andersson, Släktforska steg för steg (bör tas med vid första lektionstillfället).

TID Tio fredagar kl 15.20-16.50:
31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
ARRANGEMANG NUMMER 514

Religion

Religionshistoria: De tre abrahamitiska religionerna

Vi kommer att studera och diskutera de tre religionerna judendom, kristendom och islam ur både historiskt och aktuellt perspektiv. Studiet av religionerna sker till viss del genom läsning av representativa texter ur Toran och andra judiska skrifter, Nya Testamentet och Koranen. Under kursens gång besöker vi även synagogan vid Berzelii park och moskén vid Medborgarplatsen. Kursen ligger på en grundläggande nivå, ungefär motsvarande gymnasieskolans högre kurs i religion (Religion 2). Kostnaderna för de båda studiebesöken ingår inte i kursavgiften.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Per Granlund, fil mag,
tfn 766 16 57,

e-post: per-granlund@hotmail.com

STUDIEMATERIAL B Ring, Religion och sammanhang, Liber (grundbok) samt C Hedin, Abrahams barn, Dialogos (för fördjupning).

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:
29/1 – 2/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 515

Konsthistoria

Kvinnor i konsten

I äldre tid fanns många hinder för kvinnor att förverkliga sin konstnärliga begåvning. I denna kurs följer vi kvinnliga pionjärer inom konst och konsthantverk från sextonhundratalet fram till idag, från Artemisia Gentileschi till Lena Cronqvist. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00:
30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 516

Auktioner, auktionsgods, antikviteter

I kursen behandlas svenskt auktionsgods – konsthantverk, möbler och konst – samt föremålets kulturhistoria. Vi kommer också in på konsthantverkarna, möbeltillverkarna och konstnärerna. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 517

Glas och porslin i Sverige

Svensk form nådde under 1920-talet världsrykte, särskilt inom områdena silversmide, glas och porslin: "The Swedish Grace". I kursen får du följa utvecklingen från äldre tid fram till våra dagar. Fabriker, verkstäder och formgivare studeras också. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio torsdagar kl 13.45-15.15: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 518

Skulptur i Stockholm

Kursen ger en bred kulturhistorisk och konstvetenskaplig översikt kring Stockholms offentliga skulpturer på allmän plats. I huvudsak kommer innerstadens skulpturer att diskuteras. Betydande skulptörer har berikat våra gator och torg: Johan Tobias Sergel, Carl Eldh, Carl Milles m fl. Kursen ger en generell kunskap kring konstnärernas liv och karriär. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00: 30/1 – 3/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 519

Stolta Stad! – Stockholmiana

Kursen ger en bred kulturhistorisk översikt av Stockholms utveckling från den lilla medeltida gyttiga småstaden, riktad mot den växande handeln mot Östersjön. Via stormaktstidens palatsbyggen och medvetna stadsplanering, industrialismens fabriker och hyreskaserner till dagens moderna storstad. Vi ser också på konstnärernas tolkningar av de olika tidsepokenas stockholmsvyer. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio fredagar kl 9.15-10.45: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 520

Allmoge

Den svenska allmogens liv kännetecknades ofta av lokala och ålderdomliga traditioner. Vi studerar allmogens konst- och konsthantverk, men även folktro, folkmedicin, folkmusik och landsbygdens sedvänjor till vardag och fest under perioden 1600-1800-tal. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio fredagar kl 11.15-12.45: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 521

Möbler och inredning i Sverige – från Vasatidens anonyma hantverkare till vår tids stilikoner

Vi kommer att studera hur möbel- och inredningsideal skiftar över tiden: Vasatidens och barockens pompösa stilideal följs av rokokons och den gustavianska tidens elegans och behag. Karl XIV Johans empir ersätts i mitten av 1800-talet av industriell produktion och historiska stilimitationer, som fyller de ofta överlastade gemakerna. Vi möter de betydande konstnärerna och formgivarna – Precht, Haupt, Malmsten och Jonas Bolin. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio fredagar kl. 13.30-15.00: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 522

Nordiskt måleri

Det nordiska måleriet fick med sin ljusa kolorit ofta stor uppmärksamhet. Konstnärskolonin i den danska byn Skagen kring sekelskiftet 1900 nådde en höjdpunkt i internationell konsthistoria. Vi studerar de nordiska målarna, män och kvinnor från barockens 1600-tal och fram till vår tid. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
tfn 650 06 75,

e-post: lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio fredagar kl 15.15-16.45: 31/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 523

Bildtolkning Konstverkets berättelse – att tolka bilder

När vi betraktar ett konstverk är perspektiven många. Och de blandas närmast osynligt i vår känslas tolkning av verket. En förståelse för tolkningens grunder ger en fördjupad kunskap och en berikad upplevelse. Och kanske en ökad medvetenhet om oss själva. Mycket av konsten finns ju i betraktarens öga.

Denna kurs handlar om känsla och vår förståelse inför konstverk från sjuttonhundratalet till vår egen tid. Varje kurstillfälle utgår från ett tema. Det kan handla om romantik och realism, impressionism och expressionism, objekt och koncept på företrädesvis en svensk konstscen. Utifrån en presentation av tema och verk för vi ett samtal där våra reaktioner inför konstens form och innehåll kan göras tydliga. Målet är ökad kunskap, förståelse och en berikad känsla.

Kursen är en repris av höstterminens kurs. Högst 14 deltagare.

KURSTID Vt 2014

LEDARE Helen Agrenius, fil kand, f d konstintendent, tfn 073 650 35 60,

e-post: helen.agrenius@telia.com

TID Tio fredagar kl 15.15-16.45:

7/2-11/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 524

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Anmälan vårterminen 2014

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

*Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.

Anmälan vårterminen 2014

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

*Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.

Anmälan vårterminen 2014

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

*Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.

Senioruniversitetet i Stockholm

i samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening som verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vår idé är att erbjuda ett forum för studieintresserade pensionärer över 55 år som söker en studiegemenskap med likasinnade. Studierna kan därigenom läggas upp så att deltagarnas rika livserfarenhet beaktas och aktiviteterna organiseras i former som passar för seniorer. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

Senioruniversitetets styrelse

Ordförande	Kai-Inge Hillerud	08-611 07 14	kai-inge.hillerud@senioruniversitetet.se
Vice ordförande,			
Sekreterare	Catherine Dahlström	08-643 55 44	catherine.dahlstrom@senioruniversitetet.se
Kassaförvaltare	Ulf Aspenberg	08-753 11 99	ulf.aspenberg@senioruniversitetet.se
Ledamot	Björn Fjæstad	08-54 54 45 54	bjorn.fjaestad@senioruniversitetet.se
Ledamot	Bo Irblad	08-86 63 38	bo.irblad@senioruniversitetet.se
Ledamot	Anita Kruckenberg	08-83 22 95	anita.kruckenberg@senioruniversitetet.se
Ledamot	Margareta Ihse	070-763 15 17	margareta.ihse@senioruniversitetet.se
Studierektor för studiecirkelarna	Astrid Mellbom, adjungerad	08-765 84 13	astrid.mellbom@senioruniversitetet.se
Kanslichef	Kersti Thornéus	08-789 43 14	kersti.thorneus@senioruniversitetet.se
Kontaktperson för valberedningen:	Jan-Sture Karlsson, telefon 08-679 29 51		

Senioruniversitetets kansli

Kansliet har under vårterminen öppet måndag – fredag från och med den 7 januari till och med den 9 maj med telefontid kl 9.00-12.00 och för besök kl 9.00-11.30.

I kansliarbetet på Hagagatan 1 under Kersti Thornéus ledning deltar Maciej Jama och volontärerna:

Ulla-Maija Breien	Ingrid Hoffmann	Vuokko Liljestrand	Anders Wallgren
Louise Engfeldt	Marie-Louise Hultman	Birgitta Lindohf	Lena Yrgård
Lena Engstedt	Eva Johansson	Agneta Lundén	Margareta Öberg
Elisabet Falk	Margareta Kvarneby	Anita Sjögren	
Maud Goffhé	Stina Lagerqvist	Lisbeth Spångberg	
Annika Grev	Gunnel Landberg	Katarina Stocksén	

Arkivansvarig: Staffan Edmar

Senioruniversitetet i Stockholm · Postadress: Box 6276, 102 34 Stockholm
Besöksadress: Hagagatan 1 · Telefon: 08-789 41 28
e-post: kansliet@senioruniversitetet.se · Webbplats: www.senioruniversitetet.se

